

Tips van en voor Haza-Data 7.2

*Verzameld door
Marianne Teunis*

Mocht je in dit bestand iets tegenkomen dat niet klopt of niet werkt,
wil je het dan even aan mij doorgeven per e-mail?
Dan kan ik het in een volgende versie aanpassen.
mjteunis@hetnet.nl

Adressen

Adressenlijst

Om vanuit Haza-Data een adressenlijst (F9) met daaraan gekoppelde personen uit te printen ga je als volgt te werk:

Via het menu kies je voor [Overige uitvoer], dan [Tabellen met personen] Je krijgt dan de selectiecriteria voor personen. Je toetst [F9] en bij adres vul je een [*] in. Je krijgt dan alle personen met adressen.

Je kiest met [Enter] voor deze lijst. Dan kom je in het uitvoerscherm.

Via [Kies andere tabel] maak je een keuze uit de lijst. Daarna kies je voor [Verander tabelopmaak].

Met [Delete] haal je alles weg wat er nu staat aan uitvoeropties. Met [Insert] ga je dan alles plaatsen wat je wilt hebben.

Bijv.: [Enter] [Persoon][Namen] - maak een keus uit de mogelijkheden [Enter] [Persoon][Diversen] - daar zie je alle mogelijkheden van de adresgegevens.

Voer net zo lang naar het scherm uit tot het resultaat is wat je wilt en maak dan een uitvoer naar de printer.

Adressen printen

Adressen in het adresbestand worden met een personen-uitvoer niet meegenomen. Om adressen in de uitvoer geprint te krijgen kun je overwegen om in de tekst [tt] de adressen volledig in te voeren, eventueel tussen hekjes [#] zodat je kunt kiezen of je deze tekst al dan niet uitgevoerd wilt hebben.

Een andere mogelijkheid is om een brondocument met alle adressen per persoon aan te maken. Om niet alles opnieuw te hoeven intikken, zou je een tabel met de adressen kunnen maken en deze tabel opslaan op de schijf. Met kopiëren en plakken kun je dan in het brondocument de adressen per persoon vermelden.

Adreslijst printen.

Als bij de woonplaats in het adresbestand ook straatnaam, huisnummer en postcode zijn ingevoerd, dan kun je hiermee een adresbestand uitvoeren of printen via een tabel.

Bij het maken van de tabel kies je voor:

[persoon] [naam]

[persoon] [diversen] [adres straat]

[persoon] [diversen] [adres postcode]]

[persoon] [diversen] [adres plaats]

Desgewenst kun je hierop nog sorteren.

Selectie adressen

Om bij het exporteren alle (gemarkeerde) adressen te krijgen kies je in plaats van [Enter], waarbij je 1 adres selecteert, op [Shift] [Enter], waarbij je alle (gemarkeerde) adressen krijgt.

Afbeeldingen

Afbeeldingen in een WP-document

Bij het invoeren van afbeeldingen in je bestand krijg je de vraag [afbeelding kopiëren naar bestanddirectory]. De afbeelding komt nu ook in de map van je bestand te staan.

Bij een uitvoer naar WordPerfect kan de WP-macro de afbeelding dan echter niet vinden. Dit kun je op de volgende manier voorkomen: na het inlezen van de afbeelding die je ook in je bestand laat kopiëren staat in het scherm alleen de naam van de afbeelding. Kies hierna meteen voor de filenaam [f] en druk een keer op het [pijlje naar beneden]. Dan verschijnt in het invoerscherm het volledige pad van de afbeelding. Bevestig dit met [Enter].

Afbeeldingen koppelen

Soms lukt het niet om een afbeelding te koppelen. Omdat Haza-Data een Dos-programma is kan het programma alleen bestanden inlezen waarvan de naam niet groter is dan 8 karakters. Verander dan de naam van de afbeelding zodat hij niet meer dan 8 karakters lang is.

Afbeeldingen via ACDSee

- Ga vanuit het hoofdmenu in Haza7.2 naar: [Beheer] [Programma-instellingen] [Systeemparemeters, commando's en diversen]
- Vul in bij [Afbeelding =:] acdsee6 # (acdsee6 aan elkaar, dan een spatie, dan het hekje) of acdsee5 # bij versie 5.
- Kopieer de volgende bestanden (te vinden via de zoekfunctie in het startmenu) naar de HazaData-directory (standaard C:\hazap72\):
 - * acdsee6.exe (of acdsee5.exe)
 - * acdintouch40.dll
 - * acdappinfo40.dll
 - * ipwssl5.dll
 - * acdclclient20.dll
 - * shellintmgr20.dll
 - * screenshot.dll
- Ga in Haza7.2 nu op een afbeelding staan en druk op [F8]
Als alles goed gegaan is zal de afbeelding nu moeten verschijnen in ACDSee.
- Sluit het scherm met de foto weer af met [Esc] alvorens je terug gaat naar Haza-Data, anders zie je een zwart scherm.

Mogelijke problemen:

- Na het indrukken van [F8] op een afbeelding, gebeurt er niets.
Oplossing: Ga naar [Beheer] [Programma-instellingen] [Systeemparemeters, commando's en diversen]. Vul daar in bij [Afbeelding =:] acdsee6 #
- Na het indrukken van [F8] verschijnt een Windows-foutmelding: "Deze toepassing kan niet worden gestart omdat niet gevonden kan worden. Het opnieuw installeren van deze toepassing kan dit probleem oplossen.
Oplossing: Zoek het genoemde bestand via de zoekfunctie van Windows in het startmenu en kopieer dat bestand naar de Haza-Data directory .

Afbeeldingen via IrfanView

Je kunt ook IrfanView gebruiken. Dat is een gratis programma dat je kunt downloaden van Internet (<http://www.irfanview.com>). Als dit programma is geïnstalleerd in de map C:\Program Files\IrfanView dan moet je in Haza-Data onder [Beheer] [Programma-instellingen] [Systeemparemeters, commando's en diversen] invullen bij [Afbeelding =] C:\Progra~1\IrfanV~1\i_view32.exe #

Wel is het zo dat als een afbeelding wordt getoond met IrfanView en daarna wordt afgesloten, Haza-Data op de taakbalk achterblijft en moet worden geactiveerd door middel van b.v. een muisklik. Dan komt HazaData in volle glorie terug, daar waar je vertrokken was.

Bidprentje als afbeelding

De eerste stap is het scannen van het bidprentje. Als je later een mooie afdruk wilt hebben scan je de afbeeldingen met een hoge resolutie (300/600 Dpi). Wil je de afbeelding echter alleen maar op je scherm kunnen zien, dan kun je met een lagere resolutie volstaan.

Voor een uitstekend artikel over de resolutie van afbeeldingen verwijst ik naar:

<http://www.dpipphoto.eu/dpi2.htm>

Denk van tevoren goed na over de manier van opslaan van de afbeeldingen. Als je veel afbeeldingen hebt, is het goed om structuur aan te brengen in de mappen waarin je de afbeeldingen opslaat. Onder de map [Afbeeld] kun je bijvoorbeeld nieuwe mappen maken zoals bijv. [Aktes] [Advertenties] [Bidprentjes]. Denk hier van te voren goed over na, want achteraf de zaak reorganiseren betekent veel aanpassing in het Haza-Data bestand.

Sla nu dit bidprentje bijv. op onder c:\afbeeld\bidprent\bid 0001.bmp

Nu kun je eventueel de tekstzijde van het bidprentje scannen en die opslaan als c:\afbeeld\bidprent\bid 0002.bmp (als je geen zin hebt om de hele tekst over te nemen). Nog mooier is om deze twee afbeeldingen samen te voegen in een fotobewerkingsprogramma tot één afbeelding.

Nu ga je in Haza-Data het bidprentje opnemen bij de afbeeldingen. Ga met [F8] naar het afbeeldingenbestand. Druk op [Insert] waarna om de naam van het bestandje van de gewenste afbeelding gevraagd wordt.

Tik dan in c:\afbeeld\bidprent\bid 0001.bmp (of alleen c:\afbeeld\ en dan op de [Tab] toets drukken om verder te zoeken). Als de juiste bestandsnaam er in staat druk je op [Enter] en nu komt de vraag of je het grafisch bestand naar de bestands-directory wilt kopiëren.

In de meeste gevallen kies je hier voor [n]ee omdat de afbeelding anders 2x op de Harde schijf komt te staan. Als je een bestand maakt dat je compleet met afbeeldingen aan een ander wilt doorgeven, kies dan wel voor [j]a.

Nu sta je in het afbeeldingsscherm, met de vermelding van de bestandsnaam en als naam <afbeelding>. Met [F1] kun je zien wat je allemaal bij deze afbeelding kunt invullen.

In het geval van dit bidprentje vulde ik in als
 [n]aam van de afbeelding in Rijper, Adrianus.
 [d]atum de overlijdensdatum 02-12-1892
 [e]igen code: bid 0001

[s]oort afbeelding: bidprentje

In [tt] kun je dan eventueel ook de tekst van het bidprentje overnemen.

n naam/titel
d datum
e eigen code
f file-naam
s soort afbeelding
y overzicht van
verwijzingen
<F6> personen
<F7> brondocumenten
<F9> huisadressen
<F10> goederen
tt tekst
<Enter,Esc> terug

Nu sluiten we met [Enter] of [Esc] het afbeeldingsscherm en we gaan vanuit de lijst met afbeeldingen met [F6] naar de persoonsgegevens. Als we deze persoon nog niet in het bestand hebben maken we een nieuw record met [Ctrl] [n] - hebben we de persoon al wel in het bestand staan dan zoeken we deze op.

Nu kunnen alle genealogische gegevens die op het bidprentje vermeld staan in het persoonsrecord opgenomen worden. Bij dit bidprentje waren dat de overlijdens- en begraafdatum en -plaats en de naam van de partner. Bijzondere gegevens kunnen eventueel in de rubriek [gebeurtenissen] worden ingevoerd en het adres met [F9] in de [Huisadressen].

Nu moet de afbeelding nog aan de persoon gekoppeld worden. In het persoonsscherm gaat dit door op [F8] te drukken en dan op [Insert]. Druk op [Enter] voor de hele lijst afbeeldingen, of maak een selectie door bijv. te kiezen door voor [e]igen code in te tikken: bid. Daarna kies je met [Enter] de gewenste afbeelding uit de lijst. Met [Esc] kom je weer terug in het gezinsscherm en onderaan zie je nu een verwijzing staan dat er een (of meer) afbeelding(en) gekoppeld is/zijn.

Druk je nu opnieuw op F8 dan krijg je een lijstje in beeld van de gekoppelde afbeelding(en). Met [Enter] kun je er nu een uitkiezen. Vanuit de lijst kun je door nogmaals op [F8] de afbeelding op het scherm tonen, of met [Enter] het afbeeldingsscherm kiezen.

Omgekeerd kun je vanuit het afbeeldingsscherm ook de persoon aan de afbeelding koppelen. Door in het afbeeldingsscherm op F6 te drukken kom je in een invoerschermje [Personen]. Door op [Insert] te drukken kun je nu de gewenste persoon kiezen. Eventueel kun je door opnieuw op [Insert] te drukken alle andere in het bidprentje vermelde personen aan deze afbeelding koppelen.

Op dezelfde manier waarop de bidprentjes aan personen gekoppeld worden, kun je nu ook andere gescande documenten aan personen koppelen, zoals advertenties, aktes, pasfoto's. Om bij grotere bestanden makkelijker in de afbeeldingen te kunnen selecteren, is de snelste manier van selectie het invoeren van een code in [eigen code], bijv

bid voor bidprentjes.	pasf voor pasfoto's
huwf voor huwelijksfoto's	test voor een testament
advo voor een overlijdensadvertentie	advh voor een huwelijksadvertentie
hand voor een handtekening	etc, etc.

Hierdoor hoef je in de naam van de afbeelding ook niet te omschrijven waarover de afbeelding gaat.

Zet in de naam van de afbeelding de achternaam van de desbetreffende persoon voorop. Op deze wijze kun je heel snel met bijv.

[n] Rijper [e] bid

alle bidprentjes van personen met de naam Rijper te voorschijn halen, of met [e] advo alle overlijdensadvertenties uit je bestand.

Vanuit de selectielijst die je dan krijgt kun je met [Alt] [F8] een dia show van al die bidprentjes laten zien.

Om nu een uitdraai te krijgen van alle personen met de naam Rijper waarvan een bidprentje beschikbaar is, kies je voor [Tekstuitvoer] [Gezinsstaat] [Losse gezinsstaten van meerdere personen]. Daarna kies je in de selectielijst voor de gewenste achternaam (in dit geval Rijper) en dan en daarna kies je [F8]. Dan krijg je een invoerschermje [Afbeelding]. Voor alle afbeeldingen van Rijper toets je een [*] in.

Voor een selectie van de bidprentjes druk je op [Enter] waarna je de selectielijst van de afbeeldingen krijgt. Hierin kies je voor [e] en je vult in bid.

Daarna kies je deze selectie met [Shift] [Enter] Om de afbeeldingen er ook werkelijk bij te krijgen kies je voor een uitvoer naar tekstverwerker. Je moet dan als tekstverwerker WordPerfect hebben gekozen. Als naam geef je de extensie wp mee, dus bijv. c:\teksten\rijper.wp. Zet eventueel bij de [Uitvoeropties] via [Weergave opties] [Overige instellingen] alle opties uit behalve de afbeeldingen. Het bestand kun je nu in WordPerfect inlezen en met de macro Haza-wp laten bewerken.

Dia-show

De tijdsduur bij het tonen van afbeeldingen bij een 'dia-show' kan veranderd worden.

Onder de map van Haza-Data zit een map [Haza-info]. Daarin staat het bestandje header.sld.

Dat bestandje kun je met bijv. Kladblok openen. Daarin kun je de optie d: veranderen, bijv.

d:10000. Dit getal geeft het aantal milliseconden aan dat een dia in beeld blijft, hier dus 10 sec.

Lijst van afbeeldingen

Een lijst van de afbeeldingen kan gemaakt worden met een tabel.

Daarbij maak je bijv. eerst een selectie van personen waarbij een afbeelding gekoppeld is:

[z] [F8] bij het invulvakje afbeelding een * tikken.

Deze selectie in een groep zetten door op [Insert] te drukken.

Kies met [Enter] een 'Ongedefinieerde groep'.

Vul een groepsnaam in, bijv. Personen met afbeelding

Dan kiest je via het beginmenu voor [Overige uitvoer] [Tabellen met personen].

Druk dan bij het scherm [Selectie criteria] op het [*] en kies met [Enter] de groep 'Personen met afbeelding'.

Er staat dan op het scherm 'en in Personen met afbeelding'.

Druk dan 2x op [Enter]

Kies dan bij [uitvoer] voor [Verander Tabelopmaak].

Toets [Enter] op de eerste regel en vul dan de tabelnaam in, bijv. Alle Afbeeldingen.

Haal alle andere regels weg door er met de cursor op te gaan staan en op [Delete] te drukken

Druk op [Insert] en dan op [Enter]

Kies voor [Persoon] [Namen] kies [naam] en maak een keuze voor de weergave.

Geef de kolom een titel.

Dan weer [Insert] en dan op [Enter].

Kies nu voor [Persoon] [Diversen].

Hiermee kun je kiezen voor [afbeelding file-naam].

Eventueel kun je nog extra regels er bij maken voor meerdere gegevens van de afbeelding, zoals de datum.

PVNL/HZPV op een snelle pc

Als je een nieuwe snelle pc hebt aangeschaft en het wil niet meer lukken met de afbeeldingen dan is de Pentium-processor waarschijnlijk te snel voor de oudere versies van HZPV en PVNL. Voor de gebruikers van oudere versies van PVNL is een 'patchprogramma' beschikbaar, die de fout in het programma herstelt. Kijk dan even op de site van Haza-Data. Daar kun je ook de nieuwste versie van HZPV vinden. Als het patchprogramma geen oplossing biedt voor PVNL, kun je het beste de nieuwe HZPV gebruiken.

Titel bij afbeelding

Als je bij een persoon op het tabblad afbeeldingen klikt, dan krijg je een venster met daarop de gekoppelde afbeeldingen. Onderaan de afbeelding komt de omschrijving bij de afbeelding. Hiervoor is 1 regel gereserveerd die 'opgehaald' wordt uit het tekstveld bij de afbeelding.

Daarom is het handig om de eerste regel van het tekstveld bij de afbeelding zodanig te maken dat er een aanvaardbare omschrijving wordt gegeven als de afbeelding bij de persoon wordt opgevraagd.

Backup

Backup CD

Als je een kopie van een bestand van de CD-rom op de HD terug plaatst in de Haza-directory, blijkt het bestand 'read only' ('alleen lezen') te zijn. Dat betekent dat het attribuut 'read only' er eerst afgehaald moet worden. Hiertoe dien je de bestanden eerst te bewerken met het commando ATTRIB.

Ga (onder DOS) in de bewuste directory staan waar je de bestanden naar toe hebt gekopieerd en tik in: attrib *.* -r. Hierna is het 'read-only' attribuut van elk bestand in deze directory verwijderd.

Daarna kun je weer gewoon met je bestand gaan werken.

Backup memory-stick

Kies voor een afsplitsing via [Ctrl] [a] en maak een keuze voor [Hele bestand].

Als de memory-stick schijf H is dan wordt te bestandsnaam H:/naam.hzc.

Het bestand kan weer ingelezen worden in een nieuw bestand met [Ctrl] [t].

Backup inlezen met foutmelding

Als je tijdens het herstellen vanaf een back-up de mededeling krijgt: *Disk Error*, dan valt daar niets meer aan te doen. Tijdens het herstellen vanaf een back-up, wordt het oude bestand gewist. Als er dan met een beschadigde diskette gewerkt wordt, is het oude bestand gedeeltelijk overspeeld, de back-up functioneert niet en je hebt dus helemaal niets meer. Om dit te voorkomen moet je geen oude diskettes gebruiken. Koop een doosje nieuwe goede diskettes en gebruik ze alleen voor het maken van een back-up. Houdt twee of drie oude back-ups op reserve. Als het dan mis gaat met de nieuwste back-up, dan heb je altijd nog een oudere.

Bestanden

Bestanden onzichtbaar

Na opnieuw installeren van Haza-Data kan het wel eens voorkomen dat de bestanden onzichtbaar lijken. Dat probleem is te omzeilen door het volgende te doen: Maak een nieuwe map onder c: - bijv. c:\haza Vervolgens plaats je al je genealogiebestanden (mappen) onder deze map c:\haza. Dan moet je nog wel even via het menu: [Beheer][Programma-instellingen] bij [Lijst met directories voor bestandsgroepen] invullen: c:\haza

Daarna moet je al je bestanden kunnen zien als je kiest voor [Muteren]

Bestand beschadigd

Als een beschadigd bestand niet meer te herstellen blijkt, dan kan het soms (afhankelijk van de aard van de beschadiging) nog worden hersteld door de beide BTREE files te verwijderen. Die worden dan automatisch weer opgebouwd als zo'n bestand wordt geopend.

Een allerlaatste redmiddel kan zijn om de file TEXT te verwijderen. Dit is wel een paardenmiddel, want je bent dan wel alle teksten voorgoed kwijt. Maar het is misschien een mogelijkheid om een deel van dat bestand te redden.

Bestanden verdwenen

Het kan voorkomen dat bij het openen van Haza-Data de bestanden niet zichtbaar worden uit het keuzemenu, terwijl ze bij controle wel onder de map van Haza-Data blijken te bestaan. Het volgende kan dan helpen:

Maak een nieuwe map onder c: - bijv. c:\haza

Vervolgens plaats je al je genealogiebestanden (mappen) onder deze map c:\haza.

Dan moet je nog wel even via het menu: [Beheer][Programma-instellingen] bij [Lijst met directories voor bestandsgroepen] invullen: c:\haza

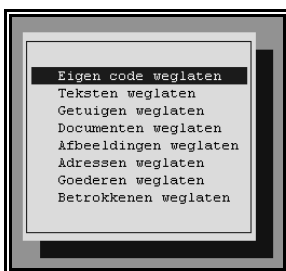
Daarna moet je al je bestanden kunnen zien als je kiest voor [Muteren]

Uitwisselen

Het uitwisselen van gegevens kan bedoeld zijn binnen je eigen bestanden, binnen verschillende versies van Haza-Data of voor iemand anders die ook met Haza-Data werkt en die je een deel van je gegevens wilt opsturen en natuurlijk omgekeerd. Een dergelijk bestand wordt genoemd een Haza-Data communicatiebestand, ofwel een hzc bestand.

Een hzc bestand maak je door middel van een afsplitsing. Dat gaat als volgt:

Stel dat je van een bepaald persoon alle nakomelingen in een bestandje wilt zetten. Dan ga je in het gezinsscherm op die persoon staan en je drukt op [Ctrl]+[a]. Je krijgt dan het schermje Afsplitsen te zien. Met [Enter] kies je voor de gewenste afsplitsing. In dit geval wordt dat [nakomelingen] eventueel met de partners of met de schoonouders. Daarna kun je het aantal generaties opgeven - met [Enter] krijg je alle generaties. Nu worden de gegevens verzameld en daarna wordt om een naam van het bestand gevraagd. Geef het bestand een naam zoals bijv. c:\data\zanden.hzc. Door de toevoeging .hzc weet je achteraf altijd dat dit een Haza-Data communicatie bestand is.

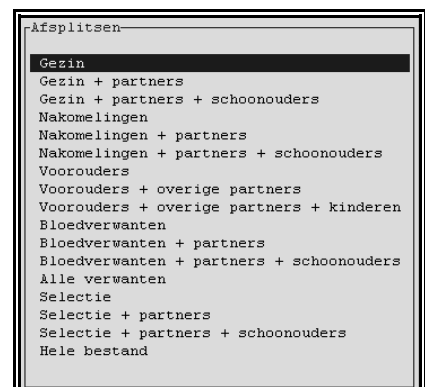

Opties voor de uitvoer

Nu komt een aantal vragen of je de markeringen wilt bewaren en daarna volgt een schermje met Opties voor de uitvoer.

In dit geval wil je misschien wel je gegevens aan iemand doorgeven maar daarbij niet alle teksten. Dan ga je met de pijltjestoets naar [teksten weglaten] en je turft die optie aan. De teksten worden nu niet uitgevoerd.

Met [Esc] ga je verder. Nu zoekt de uitvoer over je scherm en als dat klaar is krijg je de vraag of je de afsplitsing wilt verwijderen. Meestal niet, dus dan [n].

scherm Afsplitsen

Natuurlijk kun je op deze manier ook je hele bestand afsplitsen. Je hebt op die manier een mooie backup, die altijd in elke versie van Haza-Data is in te lezen (in tegenstelling tot de backup via reservekopie).

Op dezelfde manier kun je ook een zogenaamd gedcom bestand maken. Dit is een bestand dat ingelezen kan worden in elk ander programma dat ook met gedcom kan werken (de meeste goede programma's).

Het enige verschil in werkwijze is, dat je bij het geven van de naam de extensie .ged erachter zet, dus bijv. c:\data\zanden.ged

De uitvoer met de afsplitsing kun je ook gebruiken om een groep geselecteerde personen te kiezen.

Stel dat je iemand anders alle personen met de naam Zanden wilt geven. Die personen moet je dan eerst in een groep zetten. Dat gaat als volgt:

Selecteer de personen met

Zoek [z]

Familienaam [f] Zanden

Na [Enter] krijg je een lijst met alle Zanden's. Die moeten nu in een groep en dat doe je met [Insert]. Je krijgt dan het schermje [Groepen] te zien en je kiest daarbij met [Enter] een lege groep (ongedefinieerd).

Als groepsnaam vul je nu in het schermje bijv. in Zanden. Met [Esc] ga je weer terug naar het gezinsscherm. Wil je even kijken of ze er echt wel in staan, kies dan weer [z]. Maak het selectiescherm leeg met [Delete] en druk op het sterretje [*]. Je ziet nu je groep [Zanden] met er achter het aantal personen dat er in zit.

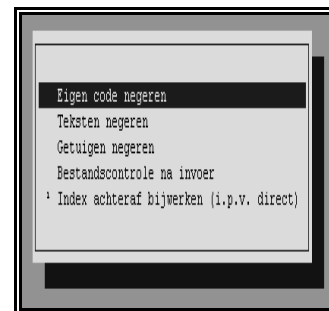
Nu gaan we de afsplitsing van alle personen met de naam Zanden maken.

Op een willekeurig gezinsscherm druk je weer op [Ctrl]+[a]. Je kiest nu voor [selectie].

Maak het selectiescherm eventueel weer leeg met [Delete] en druk dan op het [*]. Nu kun je de groep [Zanden] kiezen met [Enter]. Nog een keer [Enter] en alle personen met die naam staan weer in de lijst op het scherm.

Met [Enter] wordt het bestand nu weer uitgevoerd. Verder gaat het op dezelfde manier als hiervoor beschreven.

Je kunt een hzc bestand of een gedcom bestand ook weer inlezen in je bestand of in een nieuw/ander bestand. Je gaat hiervoor in een willekeurig gezinsscherm staan en drukt op [Ctrl] + [t]. Nu wordt de naam van het invoerbestand gevraagd. Na het intikken van de juiste naam en daarna [Enter] komt er een schermje met nog een aantal opties voor de invoer:

opties Invoer

Met [Enter] kun je hier eventueel weer opties aangeven voor de invoer:

Door het aanturven van [Eigen code negeren] voorkom je eventueel dat er codes van anderen in je bestand komen. Als je [Teksten negeren] aanturft worden er geen teksten ingelezen in je bestand.

Bij [Getuigen negeren] aanturven worden de getuigen weggelaten.

Het aanturven van [Bestandscontrole na invoer] is vooral zinvol als het gaat om een invoer vanuit een ander programma. Tenslotte kun je nog kiezen voor het achteraf bijwerken van de index of direct. Bij grote import bestanden kan het sneller zijn om dat achteraf te laten doen.

Met [Esc] ga je weer verder, waarna het bestand wordt ingelezen.

Bronnen

Bewaarplaats/archief in bronnen

Bij de brondocumenten kun je bij [Bewaarplaats] / [Archief] de afkorting van de naam van de bewaarplaats of het archief er tussen haakjes achter zetten, bijv. Rijksarchief Haarlem (RAH) of Oud Rechtelijk Archief (ORA). Bij een uitvoer van de bronnen zal dan alleen de afkorting vermeld worden, zodat niet al die lange namen in de uitvoer komen. Als je alleen een afkorting tussen haakjes als naam vermeldt, dan zal deze afkorting geheel weggelaten worden.

Als er een uitvoer wordt gemaakt van personen met brondocumenten, dan wordt de afkorting in een eindnoot geplaatst. Aan het einde van de uitvoer komt dan een overzichtje van alle in de eindnoten gebruikte afkortingen met hun volledige omschrijving.

Het kan verstandig zijn, vooral ook in verband met een mogelijke uitvoer naar Haza-21, om de gebruikte namen bij [Bewaarplaats] en/of [Archief] eens goed onder de loep te nemen.

De afkorting die in Haza-Data bij bewaarplaatst of archief staat, zal dan bij een invoer in Haza-21 in het speciale veld afkorting worden opgenomen.

Via [Beheer] [Algemene namen] [Bewaarplaatsen] krijg je de lijst met alle bewaarplaatsen te zien die je in het bestand gebruikt hebt. Door deze lijst eens goed te bekijken merk je ook mogelijke tikfouten op of verschillende schrijfwijzen van een naam.

Je ziet dan bijv. als [bewaarplaats] staan SA Alkmaar (300) en S.A. Alkmar (1).

De eerste is correct, daarom druk je op S.A. Alkmar op [Enter]. Nu kun je in het invoerscherm de juiste naam intikken. Na [Enter] wordt de gewijzigde vermelding toegevoegd aan de gelijknamige SA Alkmaar en verschijnt als aantal nu (301).

Werklijst

Alle personen waarvan je nog iets moet uitzoeken kun je in Haza-Data aan een brondocument koppelen, met als hoedanigheid bijv. 'Alkmaar doop' of 'Amsterdam testament'.

Diakritische tekens

Accenten

Tekens met een accent in een naam kun je als volgt invoeren:

Alt 131 â Alt 132 ä Alt 133 à Alt 160 á Alt 136 ê Alt 137 ë
Alt 138 è Alt 130 é Alt 140 î Alt 139 ï Alt 141 ì Alt 161 í
Alt 147 ô Alt 148 ö Alt 149 ò Alt 162 ó Alt 150 û Alt 129 ü
Alt 151 ù Alt 163 ú

Je houdt hiervoor de [Tab]-toets ingedrukt en met het numerieke toetsenbord toets je de cijfers in.

Afhankelijk van de toetsenbordinstelling kan het ook via het toetsenbord. Je toetst één van de volgende tekens in ` , ' , " of ^ en daarna de gewenste letter, bijvoorbeeld [b][e][l][g][i][“][e].

Vreemde tekens in de tekstverwerker

Bij een uitvoer naar Word worden “vreemde” tekens zoals een ë of ü niet juist weergegeven bij het afdrukken. Mogelijk helpt het veranderen van de instellingen:

Zet in het Configuratiescherm in Toetsenbord, tabblad Taal, de taal op Nederlands en het toetsenbord op VS-International. Het laatste kun je wijzigen door op Eigenschappen te klikken.

Probeer onder Word een lettertype te vinden die de tekens wel juist weergeeft. Van de hele verzameling is/zijn dat er maar een of twee.

Een andere oplossing van de problemen met Word is om in Haza-Data voor de tekstverwerker WP te kiezen.

In WP8 worden de ‘vreemde tekens’ namelijk wel goed verwerkt; in WP9 niet. Bij uitvoer naar de tekstverwerker moet dan de extensie .wpd achter de bestandsnaam geplaatst te worden. Als dit document rechtstreeks in Word wordt ingelezen zijn de tekens wel juist weergegeven.

In MS-Word worden de tekens soms wel en soms niet goed ingelezen. Het gaat fout als het programma de ASCII-tekens als ANSI-tekens interpreteert. Hetzelfde geldt voor sommige Windows genealogie-programma's die Gedcom-files standaard als ANSI interpreteren.

De oplossing is, dat je zelf het RTF-document of de Gedcom-file converteert van ASCII naar ANSI.

De meest eenvoudige manier is de volgende:

1. Verander de bestandsnaam in ASCII.TXT
2. Open het bestand in WordPad, kies daarvoor als bestandstype "Tekstdocument met MS-DOS indeling (*.txt)"
3. Voer de functie "Opslaan als:" uit en kies als bestandstype "Tekstdocument (*.txt)" en als bestandsnaam ANSI.TXT
4. Verander de bestandsnaam weer in de oorspronkelijke naam.

Opmerking: de bestandsnamen ASCII.TXT en ANSI.TXT zijn voor de duidelijkheid gekozen, de extensie .TXT is wel verplicht.

Arnoldus van der Kaa schreef hierover:

Ik heb ooit een progje gedownload: FIX\$.EXE. Dat heb ik in Hazap72\uitvoer gezet.

Als ik een bestand uitvoer (naar Hazap72\uitvoer) doe ik dat als *.rtf en vervolgens bewerk ik dat met fix\$.exe waarna alle diakritische tekens goed weergegeven worden. Het werkt een stuk simpeler dan andere opties. Ik weet niet meer waar ik het opgehaald heb, maar belangstellenden kunnen het van mij krijgen. d van de Kaa - avdk(apestaartje)castel.nl

Gebeurtenissen

Met [Gebeurtenissen] kun je in Haza-Data de persoons- en de relatiegegevens uitbreiden met allerlei rubrieken, waarin je bepaalde gegevens kunt vastleggen. Er zit al een aantal standaard gebeurtenissen in:

geadopteerd	verloofd
aangekomen	gebeurtenis
gedoopt (LDS)	afgestudeerd
gedoopt als kind	geïmmigreerd
bar mitzvah	gewettigd
bas mitzvah	huwelijkscontract opgemaakt
gezegend	toestemming voor huwelijk verleend
genoemd in volkstelling	huwelijksvoorwaarden opgemaakt
volwassen gedoopt	militaire dienst
belijdenis gedaan	genaturaliseerd
belijdenis gedaan (LDS)	gepensioneerd
scheiding aangevraagd	sealing child (LDS)
vertrokken	sealing spouse (LDS)
opleiding gevolgd	belastingbetaler
geëmigreerd	testament gemaakt
endowment (LDS)	

Stel dat je van een persoon wilt vastleggen dat hij een testament heeft gemaakt. In het persoonsscherm druk je dat op [Ctrl] [g]. Je krijgt dan het lijstje met de standaard gebeurtenissen te zien. Met de pijltjestoets ga je naar de optie [Will testament gemaakt] en je drukt op [Enter].

Er verschijnt nu een schermpje [Soorten gebeurtenissen] testament gemaakt. Als je nu op [Enter] drukt, krijg je achtereenvolgens invoerschermpjes waarin je de datum en de plaats van deze gebeurtenis kunt invullen. Daarna krijg je een tekstscherm waarin je aanvullende informatie kunt invullen. Met 2x [Esc] kom je weer terug in het gezinsscherm en kun je onder in het scherm zien dat er een gebeurtenis aan de persoon is gekoppeld.

Bij een uitvoer van de gegevens van die persoon kun je nu bij [Weergave opties] [Overige instellingen] de optie gebeurtenissen aanturven. De uitvoer zal dan bijv. worden:

Jan Pietersen, geboren 01.12.1979, afkomstig uit Heerhugowaard, testament gemaakt 12.02.2003
 Alkmaar (het testament werd opgemaakt bij notaris Hendriksen).
 Jan is getrouwd 01.01.2003 Alkmaar met
 Grietje Jansen, geboren 01.10.1980, afkomstig uit St. Pancras.

Naderhand kun je de gegevens van de gebeurtenis nog wijzigen door in het persoonscherm weer op [Ctrl] [g] te drukken. Met [d] kun je de datum aanpassen en met [p] de plaats. Door op [Enter] kom je in het tekstveld, waar je de tekst kunt aanpassen. Met [Esc] kom je weer terug in het persoonsscherm.

Als je een gebeurtenis wilt invoeren die niet in de standaardmogelijkheden vermeld staat, dan kun je zelf onbepaald nieuwe soorten gebeurtenis aanmaken. Deze nieuwe soorten gebeurtenissen worden per bestand gedefinieerd.

Stel dat je van Grietje Jansen te weten komt dat ze op de Huishoudschool heeft gezeten en nu lid is van de plaatselijke handbalvereniging.

Het gegeven van de Huishoudschool kun je met de standaard gebeurtenissen invoeren. In het persoonsscherm van Grietje druk je op [Ctrl] [g] en dan op [Insert] om een gebeurtenis toe te voegen. Je kiest nu uit het rijtje [Educ opleiding gevolgd]. Je vult de datum en de plaats in. In het tekstveld vul je in (huishoudschool). Met [Esc] kom je weer terug in het persoonsscherm, waarin nu de gebeurtenis vermeld staat.

Nu doe je nog een keer [Insert]. Dan zie je het schermje met de al ingevoerde soorten gebeurtenis. Met nogmaals [Insert] krijg je weer het standaardlijstje. Als je nu een nieuw soort gebeurtenis wilt aanmaken druk je op [Esc]. Dan krijg je een invulschermje waarin je de omschrijving van de nieuwe soort gebeurtenis kunt invullen. We noemen het lid.

Na [Enter] zie je het in het rijtje gebruikte gebeurtenissen staan. Op de gebeurtenis [lid] druk je nu op [Enter] en je kunt weer de datum, de plaats en de aanvullende tekst opnemen (in deze aanvullende tekst mag je nooit een Harde Return opnemen!).

Met [Esc] kom je weer in het persoonscherm. Als je nu een uitvoer maakt, wordt die als volgt:

Jan Pietersen, geboren 01.12.1979, afkomstig uit Heerhugowaard, testament gemaakt 12.02.2003

Alkmaar (het testament werd opgemaakt bij notaris Hendriksen).

Jan is getrouwd 01.01.2003 Alkmaar met

Grietje Jansen, geboren 01.10.1980, afkomstig uit St. Pancras, opleiding gevolgd 1992/1996 Alkmaar aan de Huishoudschool, lid na 1993 St. Pancras van de handbalclub.

Gedcom

Gedcom bestanden

Het afsplitsen van een bestand, of een deel daarvan, gebeurt via de toetsen [Ctrl] + [a].

Hiermee kunt je bestanden uitwisselen met andere Haza-Data gebruikers.

Wil je bestanden uitwisselen met gebruikers van andere genealogieprogramma's, dan kan dit alleen als het bestand in het z.g. gedcom-formaat wordt weggeschreven. Het standaardformaat gedcom is een soort Esperanto voor genealogieprogramma's.

Gedcom inlezen

Het inlezen van een gedcom bestand gaat op dezelfde wijze als bij het inlezen van een 'gewoon' afgesplitst bestand. Met [Ctrl] + [t] lees je de file weer in.

Andere genealogieprogramma's hebben soms meer of juist minder mogelijkheden dan Haza-Data. Om de invoer van een gedcom bestand zo goed mogelijk te laten verlopen zijn er wat mogelijkheden om de invoer aan te passen:

INDI nummer

Het INDI nummer is het interne recordnummer dat sommige genealogieprogramma's gebruiken als persoonsnummer. Je kunt dit nummer eventueel bij het inlezen van een gedcom bestand laten opslaan in de "eigen code".

REFN

Bij het inlezen van een Gedcom-file kun je het REFN veld als optie overnemen in de rubriek 'eigen code'.

CONT als CONC

Zie hiervoor, bij maken van een gedcom bestand.

Onverwerkte regels als tekst toevoegen

Standaard worden gegevens die niet door Haza-Data verwerkt kunnen worden geplaatst in het bestand *GEDCOM.LOG*. Met deze optie kun je deze gegevens als werktekst bij de persoon laten plaatsen.

Underscores toevoegen tussen voornamen

Met deze optie worden meerdere voornamen van een persoon verbonden door een underscore.

Eigen code negeren

De 'eigen code' kan o.a. als selectie-criterium worden gebruikt en worden afgedrukt in tabellen, in tekeningen en in de index bij alle overzichten. Standaard wordt bij gedcom invoer REFN in 'eigen code' gezet. Maar bij import van gegevens van iemand anders kun je dat via deze optie onderdrukken.

Gedcom maken

De afsplitsing naar een gedcom bestand gaat op dezelfde manier als het 'gewone' afsplitsen. Het enige verschil is, dat achter de naam van het bestand .ged moet komen te staan, dus als filenaam invullen bijv.

a :\`naam.ged`

Bij het maken van een gedcom bestand kun je kiezen voor het weglaten van de Eigen Code, en/of de teksten en/of de getuigen. Daarnaast staan er nog twee andere opties:

CONT als CONC gebruiken:

Sommige genealogieprogramma's kunnen geen 'harde return' inlezen en vertalen deze in een 'zachte return'.

Deze optie zorgt er voor dat er uitsluitend 'harde returns' worden ingelezen.

Underscores in namen weglaten:

De underscores die in Haza-Data in de namen gebruikt worden, kunnen in sommige andere programma's een probleem vormen. Door voor deze optie te kiezen, worden de underscores vervangen door spaties.

Gedcom via internet

Bij het uitwisselen van bestanden in het gedcom formaat via internet kan het zinvol zijn om tijdelijk de naam, bijv. bestand.ged te veranderen in bestand.txt. Bij een extensie van *.ged wordt het bestand namelijk gecodeerd door het mailprogramma, wat niet gebeurt bij de extensie *.txt. Het bestand wordt bij coderen namelijk langer.

Een andere mogelijkheid is, om het bestand eerst te 'zippen', bijv. met Winzip. Dat scheelt een boel ruimte, het geeft meer zekerheid en het bestand loopt minder kans om 'verminkt' te worden.

Sommige mailprogramma's (zoals bijv. Eudora) verminken tekstfiles door aan het einde van iedere regel de "carriage return" te verwijderen en alleen de "linefeed" te laten staan. Het ontvangen resultaat ziet er dan op het oog goed uit, maar het inlezen van zo'n file geeft veel problemen.

De gedcom-uitvoer vanuit Haza-Data maakt een foutje: op de 5e regel staat "0 SUBM @S1@". Vervang deze regel door 1 SUBM @S1@

html in plaats van gedcom-formaat

Als je een bestand naar iemand stuurt waarvan je niet weet welk genealogieprogramma die persoon gebruikt is er de mogelijkheid van het opsturen van een gedcom uitvoer. Weet je echter helemaal niet of die persoon wel een genealogieprogramma gebruikt, dan kun je het bestand ook in een .html formaat uitvoeren.

Persoonsnummers zichtbaar maken

Als je de personen in je bestand wilt voorzien van een vast nummer, dan kun je door middel van gedcom gebruik maken van de INDI nummers. Splits het gehele bestand af (of een deel daarvan) via [Ctrl] + [a] naar een gedcom-bestand. De daarin gebruikte INDI nummers zijn n.l. de interne Haza- Data recordnummers. Importeer dit gedcombestand vervolgens in een nieuw bestand via [Ctrl] + [t] en gebruik daarbij de optie om de INDI-nummers over te nemen in de rubriek 'eigen code'.

Geheugen

Dos geheugen

Als er (te) weinig DOS-geheugen vrij is, zal dat vaak worden veroorzaakt door een groot geheugenbeslag door vmm32. Je kunt dit controleren door via [Start] [Uitvoeren] mem /c/p in te toetsen.

Wanneer vmm32 groter is dan ca. 15 KB, dan kun je dat verkleinen door in de SYSTEM.INI in de [386Enh] sectie toe te voegen het commando localloadhigh=on

Groepen

Groep maken

Ga naar het zoekscherm door op [z] te drukken.

Stel je zoekvraag, bijv. [f] (familienaam) Jansen

De lijst met gevonden personen op je scherm kun je nu in één keer in een groep plaatsen door op [Insert] te drukken. Je krijgt dan een overzicht van de bestaande groepen te zien. Als je nog nooit met groepen hebt gewerkt staat bovenaan de groep [Markeringen], onderaan de groep [Mutaties sinds...] en de andere zijn [Ongedefinieerd].

Je gaat met de cursor op één van de ongedefinieerde groepen staan en drukt op [Enter]. Er zal nu gevraagd worden om de groep een naam te geven. Deze groep zal nu gevuld zijn met de gevonden personen. Als je een volgende keer deze lijst van personen weer wilt bekijken, dan kun je in het zoekscherm [z] het [*] intoetsen.

Je krijgt dan het overzicht van de groepen te zien. Je kunt nu een selectie maken met meerdere criteria, bijvoorbeeld:

[n] (voornaam) Jan

[z] [Enter] kies de groep [Jansen]

Je krijgt dan alle personen die Jan heten en in je groep [Jansen] staan. of

[f] Oudejans

[z] [+] kies de groep [Jansen]

Je krijgt nu alle personen die Oudejans heten plus de personen uit je groep [Jansen] of

[w] (woonplaats) Amsterdam

[z] [-] kies groep Jansen

Je krijgt nu de personen die in Amsterdam wonen, behalve degenen die in de groep staan.

Index

Plaatsnamen wijzigen

De plaatsnamen worden in de plaatsnamenindex gezet. Als bijv. al een keer eerder de vermelding België is ingevoerd, maar dan zonder trema, kun je een volgende keer België invoeren met trema, maar dan is Haza-Data een beetje eigenwijs en maakt er België zonder trema van. Hetzelfde effect heb je met het gebruik van hoofdletters en kleine letters. Je kunt dit op de volgende manier oplossen:

Je kiest in het beginmenu voor [Beheer] dan [Algemene namen] en dan [Plaatsen].

Je zoekt in de alfabetische lijst België op door er met de pijltjestoets naar toe te gaan. Dan druk je op [Enter] en je wijzigt (als auto-insert aanstaat) of je tikt opnieuw in België. Alle vermeldingen België in je bestand worden nu op de gewenste manier, met trema, vermeld.

Het is wel eens goed om onder [Algemene namen] de [plaatsen] [beroepen] etc. van tijd tot tijd eens door te lopen. Je zult zien dat er soms een plaatsnaam op verschillende schrijfwijzen instaat. Pas dat dan aan tot een uniforme schrijfwijze van de plaatsnaam. Zelf kijk ik altijd even in het telefoonboek om een juiste uniforme schrijfwijze van een plaatsnaam te vinden.

Inleiding

Bij de uitvoer van bijv. een genealogie kun je een inleiding meegeven. Als je in een gezinsschermbild staat, druk je op de [i]. Daarin kun je de inleiding tikken. Bij de uitvoer moet je dan wel bij de uitvoeropties aangeven dat je een inleiding wilt mee uitvoeren.

Invoer

Datum

De datum wordt ingevoerd in de volgorde dag-maand-jaar. Bij een uitvoer in de Engelse taal kan het wenselijk zijn om in de volgorde jaar-maand-dag uit te voeren. Jekunt dit in de taalbestand English.hzt aanpassen. Daarvoor kies je [Beheer] [Edit tekst-file]. Je krijgt dan een invoerschermje waarin om de filenaam wordt gevraagd. Druk op de [Tab]-toets en ga met [pijlje naar beneden] naar beneden tot je het bestand English.hzt vindt. Druk 2x op [Enter] en je krijgt het bestand op het scherm. Op de tweede regel zie je staan d.m.y. Dit kun je dan veranderen in y.m.d

De invoer van de datum kan naar keuze een punt, een streepje of een spatie gebeuren, bijv. 31.12.1600, 31-12-1600 of 31 12 1600, De wijze van uitvoer kun je ook in de taalbestand Nederlan.hzt aanpassen. Daarvoor kies je [Beheer] [Edit tekst-file]. Je krijgt dan een invoerschermje waarin om de filenaam wordt gevraagd. Druk op de [Tab]-toets en ga met [pijlje naar beneden] naar beneden tot je het bestand nederlan.hzt vindt. Druk 2x op [Enter] en je krijgt het bestand op het scherm. Op de tweede regel zie je weer staan d.m.y. Wilt je een (printer)uitvoer met streepjes, verander d.m.y. dan in d-m-y.

Het jaartal moet altijd volledig, inclusief de eeuw worden ingevoerd. De maand mag als een getal of als letters worden ingevoerd.

De letters waarmee de namen van de maanden worden afgekort staan gedefinieerd in de taal-bestanden

*.HZT; je kunt ze dus naar behoefte aanpassen, zoals hierboven is beschreven.

Een onvolledige datum is ook mogelijk bijv. 12.1799 of alleen 1799

Een niet exacte datum kan als volgt worden ingevoerd, bijvoorbeeld:

v5.12.1799 (= voor 5-12-1799)

n12.1799 (= na 12.1799)

r1799 (= rond 1799)

Een bepaalde periode kun je als volgt invoeren: 1-11-1799/5-12-1800.

Invoerschermje

Onder [Beheer] [Programma instellingen] [Algemene en invoerinstellingen] kun je [Oude waarde in invoerveld] al dan niet aanturven. Heb je de optie aangeturfd dan wordt bij het veranderen van bijv. de naam, deze naam automatisch in het invoerveld geplaatst, waarna je kunt corrigeren. Staat de optie [Oude waarde in invoerveld] niet aangeturfd, dan blijft het invoerveld leeg, maar dan kun je met [Insert] de oude waarde ook terughalen.

Als de bestaande inhoud in het invoervenster staat, dan zal de cursor vooraan het eerste woord staan. Als je nu een willekeurig teken intoetst, dan zal de inhoud van het invoerveld verdwijnen. Verplaats de cursor even en de inhoud blijft staan en kan aangepast worden.

Bij het veranderen van een (lange) naam in het invoerveld kun je met [Home] door de woorden 'wandelen'. Met de 1e keer [Home] ga je naar het begin van de naam en met elke volgende [Home] telkens een woord verder. Met [End] spring je naar het einde van het laatste woord in het invoerveld. Met [Shift] [Tab] maak je het invoerschermje weer leeg.

Met de pijltjestoets kun je altijd de laatst-ingevoerde gegevens in het invoerveld terugbrengen. Je hebt bijvoorbeeld net een kind ingevoerd dat geboren is in Haarlem, gehuwd is in Amsterdam en overleden in Leiden. Het volgende kind dat je invoert is ook in Haarlem geboren en door op [pijlje naar beneden] te drukken krijg je achtereenvolgens Leiden, Amsterdam en Haarlem in 't invoerschermje terug.

Deze mogelijkheid heb je niet alleen voor plaatsnamen, maar ook bijv. data, beroepen, persoonsnamen enz.

Invoer herhalen

Niet alleen met de pijltjestoets kunt je gegevens makkelijk in je invoerscherm terugbrengen. Onder [Beheer] [Algemene namen] vind je een lijstje met o.a. [beroepen] [plaatsen] etc. In deze indexen worden alle reeds ingevoerde gegevens opgeslagen. Heb je bijvoorbeeld de plaatsnamen Amstelveen, Alkmaar, Amsterdam al eens ingevoerd dan kun je in het invoerveld makkelijk de naam invoeren door op de [a] en dan op de [Tab] te drukken. Dan krijg je eerst (alfabetisch) Alkmaar, na nog een keer [Tab] krijg je Amstelveen en daarna Amsterdam. Toets je [am] in, dan krijg je na het drukken op de [Tab] toets achtereenvolgens Amstelveen en Amsterdam.

Naam

Wil je een naam in hoofdletters in je gegevens, bijv. een persoonsnaam, dan kun je die als volgt wijzigen in kleine letters: druk op [n]. De naam verschijnt nu (eventueel met [Insert]) in het invoerveld. Ga met [Home] naar het begin van de naam. Druk dan afwisselend telkens op [Page Down] en [pijltje naar rechts] tot alle hoofdletters in kleine letters zijn omgezet. Omgekeerd kun je zo ook kleine letters in hoofdletters omzetten, maar dan met de [Page Up] toets.

Naam tekst

Soms staat er in het persoons scherm van een persoon #***naam?***#

Dit ontstaat bij samenvoeging van personen. Je kunt dit eventueel verwijderen door bij tekst naam [t][n] de inhoud te verwijderen.

Namen hoofdletters/kleine letters

Het omzetten van namen met een hoofdletter naar namen met een kleine letter kan via een Macro:

- Ga naar [Muteer bestand] Druk op [z] en dan op [Enter] om alle personen te selecteren.
- Druk nogmaals op [Enter] en je hebt de lijst met alle personen (de cursor staat boven in de lijst).
- Met [Shift]+[F2] krijg je het macromenu, kies [F5]. geef de macro een naam (kies voor verwijderen als de macro al een naam had) [Enter].
- F5 knippert in de rechter onderhoek en vanaf nu word alle handelingen in de macro opgenomen.
- Druk op [m] (je kunt nu persoonsgegevens wijzigen).
- Druk op [n] (je kunt nu de naam wijzigen). Als de naam niet getoond wordt, druk dan op [Insert]. Ga nu naar het begin van de naam met de pijltjestoets of met [Home].
- Druk nu 40 keer achtereenvolgens [Page Down] en [pijltje-naar-rechts] (alle letters zijn nu kleine letters; doe het wel 40 keer, ook al is de naam korter!).
- Druk op [Enter] (de naam krijgt nu weer automatisch de eerste letter in hoofdletters).
- Druk weer op [Enter] (de cursor staat weer in de lijst met personen).
- Druk op het [pijltje-naar-beneden] (de cursor staat op de volgende persoon).
- Druk op [F5] om de macro af te sluiten (het knipperende vakje F5 verdwijnt)
- Druk nu op [F5] om de macro te testen (de 2e persoon wordt nu gecorrigeerd).
- Druk op [Alt]+[F5] om de rest van de personen automatisch te corrigeren.

Persoonsnamen

De persoonsnamen kun je in de volgorde voornaam-achternaam invoeren, maar ook in de volgorde achternaam-voornaam. Die keuze kun je aanpassen onder [Beheer] [Algemene en invoerinstellingen] door de optie [Volgorde: achternaam, voornaam] al dan niet aan te turven.

Het woord voor de eerste spatie wordt als voornaam gezien.

Zijn er meerdere voornamen, koppel die verschillende voornamen dan door het toevoegen van de underscore [de "lage liggende streep": _], bijv. Johannes_Hendrikus Prins.

Het woord achter de laatste spatie wordt als achternaam gezien. Ook hier kunnen dubbele achternamen gekoppeld worden door de underscore.

Tussen de voornaam en het patroniem wordt een tilde [~] geplaatst, dus Pieter~Jansz.

Bij Pieter Jansz zonder tilde zal Jansz als achternaam worden beschouwd.

In de (printer)uitvoer zal zowel de tilde als de underscore vervangen worden door een spatie.

Voor het invoeren van een tilde of een underscore moet je telkens de [Shift] toets gebruiken.

Onder [Beheer] [Systeemparameters, commando's en diversen] kun je bij [Alternatief voor _ =] invullen het tussentreepje [-] en bij [Alternatief voor ~ =] kun je invullen [^]. Je gebruikt dan wel dezelfde toets, maar zonder [Shift].

Persoon 'in leven'

Als je in het persoons scherm [Ctrl] [L] toetst, dan wordt bij de persoon vermeld "in leven". Je kunt dit verwijderen door nogmaals [Ctrl] [L] te toetsen.

Iedere nieuw ingevoerde persoon wordt door het programma automatisch als overleden beschouwd, ook als er geen overlijdens- of begraafdatum is ingevuld. Levende personen moeten expliciet als zijnde in leven worden aangegeven met de toets [L]. Personen die het kenmerk "in leven" hebben, zijn op het gezinsscherm te herkennen aan het ontbreken van het vraagteken op de plaats van de overlijdensdatum.

Plaatsnamen

Bij plaatsnamen wordt bij elk ingevoerd woord de eerste letter automatisch in een hoofdletter veranderd, met uitzondering van de woorden die je kunt vinden in de lijst onder [Beheer] [Programma instellingen] [Lijst met woorden zonder hoofdletter]. De geboorteplaats

“in de Schermer” zou dus eigenlijk op het scherm komen als In De Schermer. Doordat de woorden “in” en “de” in de lijst zijn opgenomen, wordt de geboorteplaats als “in de Schermer” uitgevoerd.

Laptop

LCD-beeldscherm

Als het niet lukt om een goed beeldscherm voor Haza-Data te krijgen onder Windows op de laptop dan kan het wijzigen van de instellingen soms een oplossing bieden.

Ga via [Start] [Instellingen] [Configuratiescherm.] en kijk of er voor beeldscherm een mogelijkheid is om de door de fabrikant als default ingestelde hardwareconfiguratie te wijzigen. Als het goed is, kun je daar ook je beeldscherm (display) instellen. Zo ja, zorg dan de Stretch-mode aangevinkt staat (enabled).

Macro's

Macro's compileren

Het opnieuw compileren van de macro's in WP vindt plaats na het openen van een macro en het intoetsen van bijv. een spatie en die vervolgens weer weg te halen. Het beste is om dit niet aan het begin te doen, maar wat verderop in het bestand, bijvoorbeeld:

In de macro haza-wp.wpm regel 9 (bij het woord: Persistall)

In macro hz72-wp1.wpm regel 11

In macro hz72-wp2.wpm regel 12

WP Macro's

Ook in hogere versie van Corel WP dan WP8 kun je gebruik maken van de WP-macro's. Denk er dan wel om, dat je maximaal WP8 kunt gebruiken om de gegenereerde index-markeringen te kunnen gebruiken.

Wil je een hogere versie gebruiken, dan moet je het bestand eerst in WP8 openen en opslaan als een WP8-document. Dat document kun je vervolgens in een hogere versie WP openen.

Na een overgang op een nieuw systeem of een nieuwe pc moeten ook de WP macro's eventueel opnieuw geïnstalleerd worden. De macro's moeten geplaatst worden in de map:

C:\Program Files\Corel\WordPerfect Office 2000 of Suite8\macros. Onder deze macro's bevindt zich het bestandje HZ72wp70.sty. Dat dient verplaatst te worden naar de map: C:\Program Files\Corel\WordPerfect Office 2000 of Suite8\template\Custom WP Templates

Plaatsen

Plaatsnaam met voorzetsel

Soms komt een plaatsnaam als De Werken verkeerd op het persoonsscherm, terwijl in het plaatsnamen-bestand gewoon de naam De Werken staat. Er staat dan OUCHE (de code zoals die opgeslagen wordt in het plaatsnamen-bestand).

Een oplossing zou zijn om het hele bestand te exporteren en weer te importeren, maar voor een groot bestand is dat niet zo'n aantrekkelijke oplossing. Een andere mogelijkheid is, om onder [beheer] [programma instellingen] [lijst met voorzetsels bij plaatsnamen] het woordje “de” te verwijderen.

Plaatsnaam met ?

Als een plaatsnaam bij bijv. geboorte niet helemaal zeker is, kun je invullen Alkmaar ?. De uitvoer op het scherm van de plaats is dan Alkmaar (?). Om dat vraagteken ook in een uitvoer naar de printer te krijgen moet je bij de [Weergave] opties bij [Plaats weergave] kiezen voor Tilburg (NB).

Woonplaatsen

Wanneer je met F9 van een persoon verschillende adressen in een zelfde plaats invult, dan verschijnt in de uitvoer de woonplaats even vaak als het verschillende aantal adressen. Een oplossing is om in het gezinsscherm de woonplaats in te vullen en bij de adressen met F9 de woonplaats weg te laten.

Printer

DOS-printer

Haza-Data is een DOS-programma en kan derhalve alleen rechtstreeks printen op printers die voor DOS geschikt zijn en die zijn aangesloten via een parallelle poort (dus geen USB).

Er zijn 2 alternatieven:

1. Naast je nieuwe printer de oude printer aansluiten. In Haza-Data kun je kiezen via welke printerpoort je wilt printen.
2. Uitvoer via tekstverwerker. Daartoe als tekstverwerker RTF kiezen. Dit kan alleen voor tekst, niet voor grafische uitvoer.

Een andere mogelijkheid is de keuze van een printer met een DOS-emulatie (Bijv. Epson FX-850 of de IBM Proprinter. Bij de laserprinters is een aantal printers te vinden die ook een DOS-emulatie hebben.

Printen met een Windowsprinter

Met een Windows-printer kan in Haza-Data niet meer rechtstreeks naar de printer worden geprint. Op het internet is een hulpprogramma te vinden dat het mogelijk maakt om vanuit een Dos programma, zoals Haza-Data, naar een Windows-printer te printen. Het is zelfs mogelijk om naar een USB-printer of een netwerkprinter te printen, kortom geen beperkingen meer naar welke printer. Het programma heet DOSPRN en is te downloaden vanaf <http://www.dosprn.com/>.

Het kan ingesteld worden met Dutch als taal. In het programma kan ook nog de lettergrootte en regelafstand gemanipuleerd worden. Het handigste is om in Hazadata een Epson LQ te gebruiken en in DOSPRN bij [volgorde ASCIIcodes] te kiezen voor de Epson matrix en autoprint aan te vinken. Wil je met kleinere letters printen dan wordt het even experimenteren, maar misschien komt er wel een nieuwere versie die dat beter aanpakt.

Printen naar een andere printer

Het kan voorkomen dat je een uitdraai van een genealogie op een printer bij iemand anders of op je werk wilt afdrukken omdat de kwaliteit dan beter is. Daartoe moet je eerst die andere printer op je eigen computer installeren via het configuratiescherm, toevoegen printer. In Haza-Data kies je dan via [Beheer] [Programma instellingen] [Kies printer] de andere printer. Bij de uitvoer op je eigen computer kies je dan in dit geval voor een uitvoer [Naar printer file]. De aldus thuis gemaakte printer-file neem je op een diskette mee of je mailt hem naar de andere werkplek.

Printen naar plotter op A0

Een uitvoer van Haza-Data kan via een plotter geprint worden. Het stuurprogramma van de bewuste plotter kun je eventueel op internet opzoeken. Daarna installeer je die als extra printer en je gebruikt het stuurprogramma dat je eventueel op internet heb gevonden. Daarna stel je onder Windows die plotter tijdelijk in als standaard printer. Natuurlijk heb je die plotter niet echt in huis en als je onder Haza dan een uitvoer naar die plotter zou doen dan zou dat niet gaan. In de instellingen van de plotter kun je echter aangeven dat bij een printopdracht de plotter niet gaat printen, maar dat de uitvoer naar een bestand wordt weggeschreven. Dat zal misschien ook rechtstreeks naar de diskette kunnen en anders moet je het bestand van de harde schijf later naar een diskette kopiëren. Met deze diskette ga je dan naar degene die de plotter heeft en die kan het dan meteen printen vanaf de diskette.

Printerdrivers voor de HP

De site van HP waarop de nieuwste drivers voor de 720c staan:http://www.hp.com/cposupport/swindexes/dj720c_swen.html

Printen via .rtf

U kunt de nieuwe printers ook gebruiken (USB poort) maar dan via een omweg n.l. kies [Beheer] [programma-instellingen] dan [Kies tekst verwerker] hier kiest u voor [Richt Text Format (RTF)] dan er weer naar [Tekst uitvoer] en kiest u wat u wil uitvoeren. (vergeet ook de [printer instellingen] niet).

In het venster dat dan komt kiest u [naar Tekstverwerker] in het vak [uivoer-file] typt u bv..

[Uitvoer\xxxxxx.rtf] {xxxxxx is de naam die u kiest} ga dan uit HazaData en start Word op en dan klik den op [Bestand] en op [Openen] en zoek [xxxxxx.rtf] op in HazaData en klik er op en u krijgt de uitvoer op het scherm.

Privacy

Privacy-bescherming

Op de Haza Software CD-rom staat een programma om levende personen uit een Gedcom-file te verwijderen.

Privacy-gevoelige werktekst

Onderzoeksnotities die je niet afgedrukt wilt hebben, kun je moeilijk in de werktekst of in de vrije tekst kwijt want dan loop je het risico dat je ze later in de overzichten, als toelichtende tekst of als voetnoot, tegenkomt. Als je dit in verband met de privacy-wet wilt voorkomen dan is het een goede mogelijkheid om die tekst op te nemen in een [gebeurtenis] onderzoeksnotitie, of om er een document van te maken, gekoppeld aan de persoon in kwestie.

Programma

Foutmeldingen

- Voor de foutmelding: De NTVBM-CPU heeft de foute instructies CS:c000 IP:63 70 36 31 2d aangetroffen, kan het volgende de oplossing zijn: Stel de snelkoppeling op het bureaublad die naar Haza72 verwijst in op [openen in een venster]. Dan start Haza goed op. Vervolgens met de toetscombinatie [Alt] [Enter] het venster maximaliseren. Vraag niet waarom, maar toen werkte het prima. Voor je Haza afsluit weer met [Alt] [Enter] terug naar deelvenster en dan Haza normaal afsluiten.
- De foutmelding: 16-bits MS-DOS-subsysteem: HZP72f Systeemfout aangetroffen door NTVDM De parameter is onjuist. Kies Sluiten om de toepassing af te sluiten.
Deze foutmelding mag je negeren.

Foutmelding zichtbaar maken

Om te weten te komen waarom het programma zich afsluit, kun je de snelkoppeling met de rechter muisknop openen via Eigenschappen en dan instellen dat het venster niet gesloten moet worden als het programma klaar is. Op die manier zal de foutmelding in beeld blijven.

Index herstellen

Soms is de index helemaal in de war waardoor het programma kan vastlopen. Als de optie [Index opnieuw genereren] niet meer helpt is een laatste mogelijkheid om bij het bewuste bestand de twee bestandjes Btree te verwijderen. Bij opnieuw opstarten wordt dan een nieuwe index gegenereerd.

Ongewenste opstart van Haza-Data

Door een foutje in Windows kan het voorkomen dat na het opstarten van de pc Haza-Data automatisch opstart en na het afsluiten van Haza-Data telkens weer opnieuw Haza-Data wordt opgestart. De oplossing ligt in het c:\autoexec.bat. Het gaat in dit geval om een door Windows aangepaste versie van autoexec.bat. Dat lukt meestal wel door vanuit Haza-Data met [Ctrl] [F1] naar DOS te gaan. Hiervoor moet eerst via [Programma instellingen] - [Programmas voor Ctrl+F1] het commando DOS SHELL (in hoofdletters) worden toegevoegd.

Een alternatief is de Windows noodstart-diskette.

Onherstelbare fout

Als je een onherstelbare fout hebt gemaakt, bijv. bij het samenvoegen van personen, of het verwijderen van verkeerde personen, dan kun je het programma beëindigen met [Ctrl] [Break].

De ingevoerde gegevens worden dan niet opgeslagen. Je bent dan wel je invoer van die sessie kwijt, maar dat kan soms minder erg zijn dan bijv. een volledig verkeerde samenvoeging.

Snelheid van Haza-Data

In de autoexec.nt wordt ten behoeve van een CD mogelijkheid onder DOS een stuurprogramma voor de CD-Rom gezet, zoiets als:

```
REM CD-ROM-extensies installeren
```

```
lh %SystemRoot%\system32\mscdexnt.exe
```

Als je tijdens Haza-Data nooit gebruik maakt van een CD dan kun je voor de tweede regel ook REM zetten.

Het stuurprogramma wordt dan niet geladen en dit vergroot het werkgeheugen en dus de snelheid.

Traag programma

Als het selecteren in Haza-Data traag verloopt, kan dit veroorzaakt worden door het niet gebruikmaken van de bij Haza-Data geleverde snelkoppeling. Wil je toch een eigen snelkoppeling gebruiken zet dan de [beschikbaarheid CVE] zo laag mogelijk.

Verschillen tussen 7.2f en de Plusversie

- grafische uitvoer naar keuze met de generaties horizontaal of verticaal;
- uitgebreidere gegevens bij afbeeldingen;
- F6-relaties tussen personen;
- geen beperkingen bij tekst;
- erfenisberekening.

Windows

Bij het draaien van Haza-Data (Plus) onder Windows kan er een geheugenprobleem optreden. Dit is sterk afhankelijk van de leverancier/fabrikant van de pc. Bij sommigen draait Haza-Data Plus zonder enige aanpassing probleemloos, bij anderen lukt het zelfs niet om Haza-Data aan de praat te krijgen.

Voor problemen bij het werken met Haza-Data onder Windows kun je mogelijke oplossingen ook vinden op de FAQ pagina van de web site www.hazadata.com

Haza-Data onder Windows ME

Files=99

Om de files op 99 te zetten onder Windows ME ga je als volgt te werk:

Klik op [start] [uitvoeren] en typ msconfig in het invoerscherm.

Klik op [OK]

Kies het tabblad SYSTEM.INI.

Voeg de volgende regel toe aan de sectie [386Enh]:PerVMFiles=99

Haza-Data onder Windows NT

Als je onder Windows NT/2000 werkt, dien je zelf een snelkoppeling te maken. Zet dan op het tabblad "Geheugen" EMS op 'geen' en de overige instellingen op [automatisch]. Op het tabblad [Overige] zet je de schuifregelaar [CPU-reductie] zo laag mogelijk.

In de file \winnt\system32\config.nt moet de parameter Files=99 staan.

Dit blijkt ook te werken bij gebruik van Windows XP.

Haza-Data onder Windows XP

Ter aanvulling op de info op de site van Haza-Data:

Met behulp van verkenners zoek je, nadat je op de normale manier Haza-Data hebt geïnstalleerd vanaf CD of diskette, het bestand haza.exe. Hier ga je met je muis op staan en dan klik je met je rechtermuisknop op deze map. Je kunt er voor kiezen om een snelkoppeling te maken. Wat er allemaal in de mapjes moet komen om het programma aan de praat te krijgen, staat op de site [FAQ] van Haza-Data.

Met behulp van verkenners ga je op zoek naar het bestand config.nt. Dit bestand open je in kladblok of notepad. De laatste regel van dit bestand is waarschijnlijk files=40. Dat verander je in:

```
dos=high, umb
```

```
device=%SystemRoot%\system32\himem.sys
```

```
files=99
```

Je slaat het bestand op. Vervolgens start je de computer opnieuw (dat was bij W98 nog nodig en waarschijnlijk bij XP ook)

Na herstart dubbelklik je op het icoon op je bureaublad en het programma moet (als de rest van de aanbevelingen op de site van Haza-Data is opgevolgd) gaan werken.

Haza-Data onder Windows Vista

Hiervoor geldt eigenlijk hetzelfde als voor Windows XP. Als het niet lukt om config.nt te wijzigen dan kan het zijn dat het bestand system en/of read only is. Selecteer dan dat bestandje en met de rechter muisknop haal je de vinkjes weg als er bij read only en system vinkjes staan. Vervolgens opslaan en het bestand wijzigen. Daarna moet je niet vergeten waar de vinkjes stonden deze ook weer terug zetten.

Weer op het bestandje gaan staan en vervolgens de vinkjes zetten waar je ze eerder hebt weggehaald en vervolgens kun je het opslaan.

Een andere mogelijkheid voor het wijzigen van de config.nt:

1 Klik op het Windows logo linksonderin (Voorheen START).

2 Type de letters CMD in het zoekvenster in

3 Bovenin verschijnt nu de regel 'CMD.EXE'

4 Klik op deze regel met de rechter muisknop

5 Kies voor de optie "Als Administrator uitvoeren"

6 Klik op de knop Doorgaan in het scherm wat nu verschijnt

7 Dan verschijnt het MS-Dos venster. Type daarin:

```
8 CD \Windows\System32 [Enter]
```

9 type nu NOTEPAD CONFIG.NT. Nu kun je Config.nt bewerken en opslaan in de System32 map.

De instellingen werken dan voor de DOS applicaties die gestart worden.

Info van Jan Diebrink:

1. Het installatie-programma reageert niet op de menukeuze en was dus niet bruikbaar. De enige oplossing is om de geïnstalleerde versie van de oude PC naar de nieuwe PC te kopiëren (via een memory stick, CD, o.i.d.).
2. Nadat ik een snelkoppeling naar HZ.EXE had gemaakt, zoals beschreven voor Windows XP, gaf Haza-Data de melding dat de parameter FILES niet op 99 stond.
 - Aanpassen van c:\Windows\System32\Config.NT lukte niet, wel na die gekopieerd te hebben naar C:\HAZA-72; vervolgens in de snelkoppeling via het knopje Geavanceerd naar die C:\Haza-72\Config.NT verwezen. Ook dit loste niets op.
 - Vervolgens in de snelkoppeling op het tabblad Programma in de opdrachtregel toegevoegd /NOF (dit moet in hoofdletters en voor de / moet een spatie staan).Als het programma nu start, komt nog steeds de melding, maar met Enter kunt u doorgaan en werkt het programma normaal.
3. De eerste keer dat het programma wordt gestart en bij het wijzigen van de beeldschermkleuren, komt de vraag of het programma automatisch de beeldschermresoluties mag bepalen. Als u met "J" antwoordt, dan gaat het mis, want dan wil het programma het volledige scherm gebruiken - en dat is onder Vista niet meer mogelijk. Als u met "N" antwoordt, dan gaat het goed en moet u als kleur 'EGA-kleuren' kiezen. Hierna werkt Haza-Data als vanouds.
Bovenstaande betekent, dat in ieder geval versie 7.2 goed gebruikt kan worden onder Windows Vista. Een voorwaarde is dat de commandline parameter /NOF beschikbaar is. Dat betekent dus, dat oudere versies niet meer gebruikt kunnen worden.
4. Een andere punt is de grootte van het venster. Haza-Data kan dus nog uitsluitend in een venster worden gebruikt, met Alt+Enter overschakelen naar een volledig scherm kan niet meer. De grootte van het venster kunt u zelf bepalen door een bepaalde lettergrootte te kiezen. Dat doet u door met de rechter muisknop op het icoontje linksboven op het venster te klikken. Via Eigenschappen is o.a. de lettergrootte in te stellen. .

Mocht u nog andere ervaringen met Haza-Data onder Vista hebben, dan hoor ik dat graag.

reactie van Marc Verlinden:

Onlangs ondervond ik problemen om Haza-Data onder het besturingssysteem Vista te installeren.

Ik volgde nauwgezet de richtlijnen van Jan Diebrink zoals hij ze hier in deze groep beschreef

<http://groups.yahoo.com/group/hazagebruikers/message/7433>

Toch lukte het mij niet tot ik in "autoexec.nt" volgende regel vond:

```
"lh %Systemroot%\system32\dosx".
```

Ik plaatste voor deze regel het comando "REM"(zonder aanhalingstekens en gevolgd door een spatie).

Dit comando laat toe om opmerkingen in "autoexec.nt" toe te voegen en zorgt er voor dat de regel die achter het comando staat wordt genegeerd. Vervolgens sloeg ik de wijziging op en kon ik Haza-Data probleemloos opstarten.

Ter informatie: de bestanden "config.nt" en "autoexec.nt" zijn noodzakelijk om Haza-data op te starten.

Beide bestanden bevinden zich gewoonlijk onder c:\Windows\System32. Ik heb beide bestanden eerst naar de directory van Haza-Data gekopieerd. Dit is niet noodzakelijk maar kan soms helpen als je Haza-Data niet krijgt opgestart.

Als je dit ook doet moet je het ook nog aangeven in de eigenschappen van de snelkoppeling van Haza-Data op het bureaublad. Klik hiervoor met de rechtse muisknop op de icoon van Haza-Data.

Kies dan het bovenaan het tabblad "programma". Kies dan onderaan voor "geavanceerd".

Typ daar de locatie van beide bestanden. Bij mij is Haza-Data op de C-schijf geïnstalleerd.

Dit wordt dan c:\hazap72\autoexec.nt en c:\hazap72\config.nt. Bij jou kan dit mogelijk anders zijn.

Files

Als Haza-Data bij het opstarten de melding geeft dat de parameter FILES niet op 99 staat dan moet in:

C:\config.sys het volgende aangepast worden: FILES=40 wijzigen in FILES=99

Als je de wijziging niet kunt opslaan, dan moet je de machtigingen nazien.

Met verkener naar de file gaan: rechter-klik [Eigenschappen] [Beveiliging] [Bewerken] [Gebruiker] vinkje aan en dan [Beheer] en nadien OK.

Voor de veiligheid kun je na de aanpassing de machtiging terugschroeven.

AZERTY toetsenbord

De Belgische gebruikers met een AZERTY keyboard moeten de autoexec.nt in de map C:\windows\system32 aanpassen. Hier moet men command KB16 be toevoegen op de laatste lijn.

Haza-Data full-screen onder Vista

De [Alt][Enter] methode om te schakelen tussen Scherm en Full-screen werkt niet onder Vista.

Deze tip werkte succesvol op een aantal computers.

Hou er wel rekening mee, dat bij het gebruik van de Standaard VGA driver, alle programma's die extreem gebruik maken van de videokaart, zoals spellen en alles wat kan bewegen, niet of nauwelijks werken.

Verder zal de processor in een hogere versnelling gaan draaien, omdat een aantal taken van de videokaart nu wordt overgenomen door de processor. Deze oplossing moet ook gezien worden als een tijdelijke oplossing wanneer je Haza-Data 7.2 eens een keer full screen onder Vista wil laten draaien.

Haza-Data 7.2 is onder Vista niet full-screen te zien. Dit wordt echter niet bepaald door het besturingssysteem (Vista) maar door de driver van de videokaart, die deze screenmodus niet ondersteunt.

Met dit gegeven blijkt het echter toch mogelijk om, zonder een Virtuele DOS Machine te installeren, wel degelijk Haza-Data 7.2 full-screen onder Vista te laten draaien. Vista heeft hier zelf een oplossing voor, omdat Vista een zogenaamde Standaard VGA driver aan boord heeft (dezelfde driver die Vista gebruikt bij het opstarten in de "veilige modus").

- Zorg, dat Haza-Data 7.2 in een DOS-BOX draait, zoals omschreven op de site van Haza-Data.
- We gaan nu de geïnstalleerde driver vervangen door de Standaard VGA driver.
- Klik met de rechtermuisknop op het bureaublad.
- Klik op [aan persoonlijke voorkeur aanpassen].
- Klik op [Beeldscherminstellingen]. Noteer de resolutie (bv. 1024 bij 728 pixels).
- Klik op de knop [Geavanceerde instellingen].
- Klik op de knop [Eigenschappen].
- Klik op de tabkaart [Stuurprogramma] en dan op de knop [Stuurprogramma bijwerken].
- Klik op [Op mijn computer naar stuurprogramma's zoeken].
- Klik op [Ik wil kiezen uit een lijst met apparaatstuurprogramma's op mijn computer].
- Klik op [Standaard-VGA grafische adaptor].

Als je daarna klikt op [volgende], wordt het stuurprogramma geïnstalleerd.

Je moet daarna de computer opnieuw opstarten.

In de meeste gevallen zal het nieuwe stuurprogramma de voorgaande resolutie (zie hoger) overnemen.

Mocht dit niet het geval zijn, ga naar [Beeldscherminstellingen] (zie derde streepje) en pas de resolutie aan. Dit is alles.

Als je nu Haza-Data 7.2 opstart en je drukt op [Alt][Enter], dan wordt Haza-Data 7.2 full-screen onder Vista getoond.

Op dezelfde manier kun je ook weer de oude driver terug installeren.

Haza-Data onder Windows 7

Haza-Data Full-Screen onder Windows 7 32 bits

Haza-Data onder Windows 7 (Ultimate) draait gelijk aan de Vista situatie en ook volgens de aanwijzingen voor Vista zoals beschreven in FAQ op de Haza-Data pagina.

Als je nog steeds de melding over FILES=99 krijgt, open dan in de snelkoppeling het tabblad [Programma] en voeg daar toe bij de [opdrachtregel] (meteen spatie ertussen) /NOF

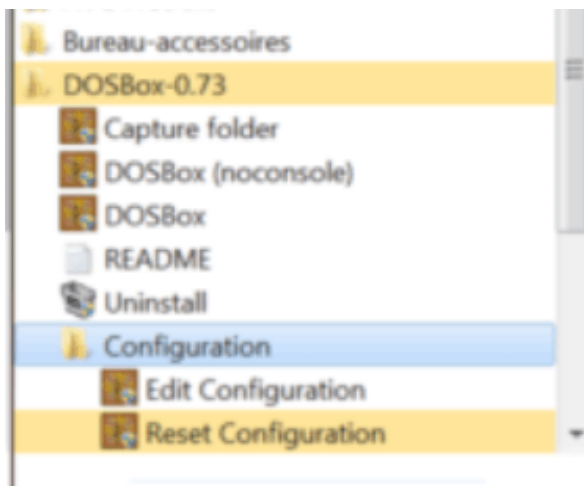
Als je daarna het programma weer start, komt nog steeds de melding, maar met [Enter] kun je doorgaan en werkt het programma normaal.

Haza-Data onder Windows 7 64 bits

Op een 64 bits pc kunnen Haza-Data en Haza-Data Plus onder de DOSBox werken. Het programma DOSBox is een DOS-emulator, die beschikbaar is voor diverse platformen, waaronder Windows XP, Windows Vista 32bit, Windows Vista 64 bit, Linux en MacOS. De gewenste versie kun je gratis downloaden op www.dosbox.com (versie 0.73).

Na installatie kun je Haza-Data en Haza-Data Plus eenvoudig installeren het werkt zoals je op een oude DOS-computer gewend was.

Dit werkt probleemloos op een 32 bits pc, maar als je Haza-Data niet werkend krijgt op een 64 bits pc probeer dan het volgende:

Installeer DosBox-0.73 en noteer het pad waar Haza-Data geïnstalleerd is.

Kies dan [Starten] [Alle programma's].

Klik 1 keer op DosBox-0.73.

Dan verschijnt daaronder o.a. [Configuration].

Klik dat aan en vervolgens [Edit configuration].

De programmatekst verschijnt dan in Kladblok of Notepad.

Typ helemaal onderaan in dit bestand het volgende (en dat is afhankelijk van de plaats waar Haza bij u is geïnstalleerd. In mijn geval typte ik:

mount e e:\hazap72f [Enter] (bij c als harde schijf wordt het dan bijv: mount c c:\hazap72)

e: [Enter] (bij c als harde schijf wordt het c:)

hz.exe [Enter]

exit [Enter]

Kies na aanpassing voor [Opslaan] en dan [Sluiten].

Als het programma wat traag werkt, dan kun je via Edit Configuration het aantal cycles op max zetten dus in plaats van cycles=auto aanpassen naar cycles=max.

Backup naar memory stick

Als je binnen de DOSBox een USB-poort F: als disk A: wilt gebruiken, dan moet daarvoor het volgende mount-commando worden gegeven:

mount a f:\

Als je binnen de DOSBox een CD-station F: als station D: wilt gebruiken, dan moet daarvoor het volgende mount-commando worden gegeven:

mount d f:\ -t cdrom

Printen via DOSBox onder W7 64-bits

Thibaud Taudin Chabot stuurde zijn ervaringen met DOSBox op:

Intussen zitten stoeien met hazadata 7.2f onder W7 64bit en ik wil die ervaringen laten weten zodat een ieder zijn voordeel er mee kan doen.

In eerste instantie DOSBOX geïnstalleerd. Handig zoiets maar toch niet helemaal wat ik wilde zoals direct printen. Ik heb een Brother printer die oa. Epson e.d. printers emuleert. Daardoor kon ik hazadata prima onder Windows XP gebruiken en uitprinten via de lpt1 poort. Nu hebben de moderne pc's geen parallelle printer poort meer. Maar er bestaan wel pci-kaarten met een parallelle printer poort. Die zette ik er dus in en ziedaar: ik heb een lpt1 poort op de pc. DOSBOX kan daar echter niet mee overweg. Dus verder zoeken geblazen.

Op <http://home.arcor.de/h-a-l-9000> staat een DOSBOX versie die heel wat meer kan. Je kan daar de Megabuild 6 downloaden. Het is een gepatchte versie van DOSBOX met een aantal mooie uitbreidingen:

- er is een lpt1 poort beschikbaar en configureerbaar. Mijn hazadata printoutput zie ik weer prachtig op mijn Brother printer verschijnen inclusief alle soorten fonts die ik in hazadata selecteer.
- ik kan de scherm resolutie 1024x768 opgeven. Hierdoor heb ik hazadata mooi groot op de monitor.
- files=99 kan opgegeven worden. (Onder W7 64-bits is er geen sysedit.exe om de parameter files=99 in te stellen).
- ik kan mijn nas mappen naar een drive in deze DOSBOX variant. Hierdoor zijn de backupbestanden van hazadata keurig op de nas op te slaan. De enige beperking hierbij is een (bij sommigen bekend) probleem dat het geen root directory kan zijn maar wel een subdirectory van een root directory.

Er zijn in deze versie van DOSBOX nog veel meer mogelijkheden: oa. midi, soundblaster, gravis ultrasound, speaker, joystick. Zie daarvoor ook de comments in de config file van deze Megabuild 6.

Voor degenen die willen experimenteren volgen hier de enkele aanpassingen die ik in de config file aanmaakte:

[sdl] sectie:

windowresolution=1024x768

output=opengl

[printer] sectie:

width=80

height=114

printoutput=printer

[parallel] sectie:

parallel1=file dev:lpt1 cp:858

[dos] sectie:

files=99

[ne2000] sectie:

(hier hoeft niets aangepast te worden voor de netwerkverbinding)

[autoexec] sectie:

mount C F:\DOSprogs

mount D [\\TTC-NAS\haza\hazadata](#)

C:

CD \HAZAP72

HZ

Nu is het gewoon even DOSBOX opstarten en zie daar: het bekende startscherm van hazadata 7.2f.

Haza-Data onder Windows 8

Hieronder een overzicht van de handelingen waarmee ik Haza-Data aan de praat kreeg onder Windows 8.

1. Kopieer de hele map Haza-Data van de oude naar de nieuwe pc met W8.
2. Als de bestanden in een aparte map staan, kopieer die dan ook.
3. Download de nieuwste versie van het programma DosBox (0.74) gratis van internet en installeer DosBox onder C:\Program Files (x86).
4. Pas de snelkoppeling van DosBox 0.74 op het bureaublad als volgt aan:
beginnen in - hier het pad invullen waar DosBox.exe staat:
* "C:\Program Files (x86)\DOSBox-0.74\dosbox.exe"
5. Met [Computer] het volgende bestand openen: DosBox 0.74 Options, te vinden onder het programma DosBox dat je geïnstalleerd hebt.
- Voeg helemaal onderaan de tekst toe:
* mount e e:\hazap72f
e:
hz.exe
exit
- Verander in de tekst die erboven staat nog:
cycleup=500
fullscreen=true
* Uiteraard zul je Haza-Data niet altijd op de zelfde schijf eenheid hebben staan als bij mij, dus in het bovenstaande overzicht moet je wel eventueel het pad aanpassen!
6. De snelkoppeling DosBox 0.74 kun je eventueel van naam veranderen in Haza-Data door met de rechtermuisknop op de snelkoppeling te klikken, dan [Eigenschappen] en [Naam wijzigen].

Relatie

Soort relatie

Als een vrouw buitenechtelijke kinderen heeft uit een onbekende relatie dan kun je in het huwelijkscherm door het indrukken van de [x] de soort relatie aangeven, zoals:

Huwelijk	Bewust ongehuwde moeder
Samenwonend	Homoseksueel
Buitenechtelijk	Ongehuwd
LAT-relatie	

Scherm

Blaauw scherm

Sommige gebruikers hebben het probleem dat bij het afsluiten van Haza-Data het beeldscherm volledig blauw wordt en de computer vast staat. Het installeren van een nieuwe versie van de drivers voor de videokaart kan een oplossing geven voor dit probleem. Soms helpt het ook al als de energiebesparende functie van Windows wordt uitgezet.

Half scherm

Als je bij weergave via Scherm in de hoogte maar een half scherm hebt, dat in elkaar gedrukt lijkt te zijn, dan kan het volgende een oplossing bieden:

- Open Haza 7.2 in een venster.
- Klik met de rechter muisknop op de titelbalk
- Selecteer de optie [eigenschappen]
- Kies voor het tabblad [Indeling]
- Stel het aantal regels in op 25
- Geef ja op de vraag of het altijd voor deze toepassing zo ingesteld moet worden
- Start het venster opnieuw op

Een andere optie om een ander formaat scherm te kiezen is om met de rechter muistoets op de titelbalk te klikken. Je ziet dan o.a. een tabblad met lettertype. Het handigst is om een rastertype te kiezen, de grootte moet je even uitproberen. Hierna zal het scherm op de gewenste wijze worden weergegeven.

Te klein beeldscherm

Een te klein beeldscherm kan veroorzaakt worden door de hoge resolutie van je scherm. Als je Haza gewoon hebt opgestart, zet het dan (met [Alt] [Enter] in een scherm. Dan zie je links boven in het scherm de mogelijkheid om het lettertype aan te passen. Probeer met die optie het lettertype te vinden waarmee je het meeste op je scherm krijgt. Mocht dat het gewenste resultaat geven dan kun je in het vervolg meteen in het juiste scherm komen door de snelkoppeling op je desktop aan te passen met 'opstarten in scherm'.

Twee schermen

Het is mogelijk om Haza-Data meerdere keren te starten en gelijktijdig te laten werken.

Zet hiervoor twee extra snelkoppelingen op je desktop. Gebruik hiervoor niet de standaard meegeleverde snelkoppelingen. Daarin wordt namelijk niet alleen het programma HZ gestart, maar wordt met een batch file eerst het programma HzcLEAR uitgevoerd om eventuele tijdelijke bestanden van een afgebroken sessie te verwijderen. Als je op deze manier een tweede sessie opent, dan worden de tijdelijke bestanden van de eerste sessie ten onrechte opgeruimd.

Maak daarom een snelkoppeling van hz.exe, dat je in de programma directory van Haza-Data vindt.

Geef de snelkoppelingen (via de rechter muisknop) elk een andere naam, bijvoorbeeld Haza-1 en Haza-2.

Wijzigingen in macro's en weergave opties en programma-instellingen worden alleen bewaard van het programma dat als laatste wordt afgesloten. Met Alt+Enter kun je tussen full-screen en een venster wisselen.

Volledig scherm

In de snelkoppeling van Haza-Data op het bureaublad kun je aangeven dat je Haza-Data gemaximaliseerd wilt opstarten. Zo krijg je het oude vertrouwde Haza-Data scherm. Met [Alt] [Enter] kun je dan tussentijds overstappen op een Windows-scherm. Dat kan handig zijn als je er een ander programma, bijv. internet of een tekstverwerker, er bij wilt zien om bijv. iets uit over te nemen, of gedeeltes in tekst te kopiëren.

Schermsweergave-instellingen

Via [Beheer] [Programma instellingen] [Schermsweergave-instellingen] krijg je een aantal mogelijkheden om de gegevens op een bepaalde manier op het scherm te krijgen. Door bij een optie op [Enter] te drukken zet je de optie aan of uit.

[Inverse cursor]

De 'balk' zoals je die met de cursor kunt bewegen heeft een andere kleur als deze optie aanstaat.

Als je deze optie uitzet, dan krijgen de letters een andere kleur.

[Ook overlijdensdatum tonen]

In het persoonscherm en in de selectielijst staat automatisch de geboortedatum. Door deze optie aan te zetten, komt ook de overlijdensdatum in beeld.

[Alleen jaartallen tonen]

Als de optie 'overlijdensdatum tonen' aanstaat kun je door het aanturven van deze optie alleen de jaartallen laten verschijnen. Het kan handig zijn om deze optie aan te zetten bij een uitvoer wanneer je gegevens aan derden wilt verstrekken, maar niet al je volledige gegevens wilt prijsgeven.

[Vaste breedte voor datums]

Door deze optie aan te turven komen de datums in het persoonscherm en in de selectielijst mooi recht onder elkaar te staan.

[Woorden heel laten bij regeloverloop]

Het kan zinvol zijn om deze optie bij het intikken van teksten [tt] op langzame machines uit te zetten.

De woorden worden aan het einde van de regel dan wel afgebroken.

[Geslacht tonen]

Door deze optie aan te zetten, wordt er bij de personen in de selectielijst en in het persoons scherm het teken tje man of vrouw weergegeven.

[Regeleinden tonen]

Als je een tekstbestand inleest (*.txt), dan staan er vaak nog Harde Returns in. Door deze optie aan te zetten, zie je deze Harde Returns als een ‘tekening’ in de tekst. Je kunt ze dan makkelijker verwijderen zodat latere uitvoer van de tekst niet meer wordt afgebroken.

[File-inhoud tonen bij import/export]

Bij het uitvoeren of inlezen van een ‘afsplitsing’ zie je de inhoud van het bestand over je scherm gaan. Door op de [Break] toets te drukken kun je de uitvoer even stopzetten. Door een willekeurige toets in te drukken gaat de uitvoer weer verder.

[Korte aanduiding bij aanvullende tekst]

Als je het scherm te ‘rommelig’ vindt met de aanvullende teksten erop, dan kun je door het aanturven van deze optie de aanvullende teksten door de aanduiding <t> laten vervangen.

[Aantal tonen bij selectie]

Als deze optie staat aangeturfd dan krijg je bij een selectie eerst het aantal gevonden hits op het scherm. Wil je de selectie meteen op het scherm, haal hier dan het turfje weg.

In de plusversie zijn nog twee opties mogelijk bij de goederen:

[Verkorte weergave van goederen]

Als je deze optie aanturft, dan worden belendingen, eigenaren etc. achter elkaar getoond. Als je het turfje weghaalt krijg je een lijst van deze gegevens.

[Omgerkende grootte tonen]

Door deze optie aan te turven krijg je de grootte van de goederen in de oorspronkelijk ingevoerde maten op het scherm, zonder turfje wordt de grootte in de standaard eenheid getoond.

Daarnaast in de plusversie nog een optie voor de documenten:

[Documentdatum in plaats van ontbrekende datum]

Als deze optie aangeturfd staat dan wordt de datum van het document weergegeven als er geen datum is ingevoerd bij de koppeling van dit document aan de persoon.

Tabellen

Veronderstel: je wilt een tabel maken van alle personen die in Velsen zijn overleden maar waarvan je overlijdensdatum niet weet.

Je gaat in het **[hoofdmenu]** naar **[overige uitvoer]** daarna **[Enter]**.

Nukom je in het volgende scherm (1).

Ga nu met de cursor naar **[Tabellen met personen]** **[Enter]**.

Je komt nu in het selectiescherm, waarin je moet aangeven wat je wilt selecteren.

naar Scherm
 naar ASCII-file
 naar Komma-begrensde uitvoer
 naar Printer
 naar Printerfile
Kies andere tabel...
 Verander tabelopmaak...
 Weergave opties...
 Printer-instelling...
 Scherm-instelling...
 Uitvoertaal...
 Extra kopregel

3

In dit geval moet je aangeven de plaats van overlijden **[po]**: Velsen en de datum van overlijden **[do]**. In ons geval wordt dit een punt. De punt in de selectie staat voor ‘geen ingave’, dus een leeg veld (zie F1-toets).

Geef daarna **[Enter]**.

Het programma gaat zoeken en geeft dan aan het aantal personen dat aan deze criteria voldoet. Na **[Enter]** krijg je een lijst met alle personen die in Velsen zijn overleden, maar waarvan de overlijdensdatum niet bekend is.

Als je nu weer <enter> geeft kom je in het volgende scherm (2).

Ga met de cursor naar **[Kies andere tabel]** en geef **[Enter]**. Het volgende scherm (3) kan er als volgt uit zien:

Kwartierbladen
Tabellen met personen
 Tabellen met documenten
 Werklijsten
 Brondocumenten
 Goederen
 Statistiek
 Haza-Zoek index-bestand
 Export adressen
 Erfgenamen

2

We gaan nu een nieuwe tabel maken naar eigen inzicht. Het probleem is dat je geen

nieuwe tabel aan kunt maken, je kunt alleen een tabel kopiëren.

Ga bijvoorbeeld op **[OVERLIJDENSREGISTER]** staan en druk dan op **[Insert]**. Je krijgt dan in de lijst met tabellen een tweede gelijknamige tabel die op de onderste regel staat.

DOOPREGISTER
 GEBOORTEREGISTER
 HUWELIJSREGISTER
OVERLIJDENSREGISTER
 LEEFTIJDEN
 GEZINNEN
 PERSOONSgegevens

4

De onderste gaan we naar eigen inzicht veranderen. Zet de cursor op de onderste regel en geef [**Enter**]. Je komt nu in het volgende scherm (4):

Kies [**Verander tabelopmaak**] en geef [**Enter**]. Je komt nu in de samenstelling van de huidige tabel. Deze gaan we eerst een nieuwe naam geven. Dit doen we door op de titelregel te gaan staan en met de [**t**] zie je een onderbalk met de naam [**overlijdensregister**].

Deze regel haal je weg met de [**Delete**]-toets en je vult daarvoor bijvoorbeeld in “**onbekende overlijdensdata in Velsen**”. [**Enter**].

De naam van de tabel is nu veranderd.

Nu verwijderen we met [**Delete**] een aantal regels.

Hiervoor gaan we nu nieuwe regels maken.

De eerste regel wordt de achternaam van de persoon.

De tweede regel de voornaam met voorvoegsel.

De derde de plaats van overlijden

De vierde de datum van overlijden, welke dus leeg blijft omdat we een tabel aan gaan maken die we mee kunnen nemen naar het archief om de gegevens in deze nieuwe tabel in te vullen.

Je staat nu met de cursor automatisch op de naam van de nieuwe tabel.

Nummers
Namen
 Datums
 Plaatsen
 Leeftijden
 Ouders
 Diversen

5

Druk op [**Insert**] en er verschijnt een nieuwe regel. Verplaats nu de cursor naar die nieuwe regel en geef [**Enter**], het volgende scherm(5) verschijnt:

Als je nu op [**persoon...**] en op [**Enter**] drukt, krijg je het volgende scherm (6) te zien.

Persoon...
 Partner...
 Vader...
 Moeder...
 Ouders...

7

Selecteer in dit scherm [**namen**] en druk op [**Enter**], waardoor je in het volgende scherm (7) komt.

Kies voor [**achternaam**] met [**Enter**]. Onderin komt nu de titel van de kolom met achternaam. Druk nogmaals op [**Enter**] en de kolom is nu geplaatst.

naar Scherm
 naar ASCII-file
 naar Komma-begrensde uitvoer
 naar Printer
 naar Printerfile
 Kies andere tabel...
Verander tabelopmaak...
 Weergave opties...
 Printer-instelling...
 Scherm-instelling...
 Uitvoertaal...
 Extra kopregel

6

achternaam
 achternaam (norm)
 alias
 naam
 #patroniem
 patroniem (norm)
 voornaam
 voornaam (norm)
 voornaam en voorvoegsels

8

Druk nu op [**Insert**] om de volgende kolom aan te maken.

Maak op dezelfde manier als hiervoor omschreven de overige kolommen die je nodig hebt.

De volgende kolom wordt nu voornamen. Kies hiervoor de aanduiding [**voornamen en voorvoegsels**].

Zo maak je ook de kolommen voor [**plaats overlijden**] en [**datum overlijden**]. Plaats en datum kun je op verschillende manieren ingeven naar eigen voorkeur. Druk op [**Esc**] om naar het vorige scherm te gaan en verplaats de cursor naar [**naar scherm**] en druk op [**Enter**]. Het resultaat van je inspanningen wordt nu zichtbaar.

Wil je een kolom breder maken omdat niet alle gegevens geplaatst kunnen worden, ga dan naar de F1- toets en kijk zelf hoe je dit kunt wijzigen.

Teksten

Tekst kopiëren

Tekst uit een tekstverwerker kan op de volgende manier in de tekst [tt] van personen of brondocumenten worden ingelezen: Het bestand in Word of WordPerfect wegschrijven als Dostekst (ASCII).

In Haza-Data: In de tekst [tt] kiezen voor [Ctrl] [I] (file inlezen).

Tekst kopiëren via knippen/plakken

Je kopieert de gewenste tekst uit bijv. een tekstverwerker of uit een internetpagina via (Ctrl) [c].

In Haza-Data zorg je voor een verkleind scherm met [Alt] [Enter]

Nu plak je de tekst in de tekst van het brondocument.

Met [Ctrl] [v] lukt dat niet, maar wel via het icoontje [plakken] bovenin de werkbalk.

Plakken onder XP

Onder XP werkt de plakfunctie als volgt: Na het selecteren van de te kopiëren tekst klik je met de rechtermuis op de brede bovenrand van het Haza-venster. Kies vervolgens [bewerken] en daarna [plakken]. Nog sneller gaat het als je in het [tt] tekstscherf op de knipperende cursor op je rechter-muisknop klikt. De gekopieerde tekst wordt dan ingelezen.

Toetsenbord

AZERTY Toetsenbord

Onder Windows ME kan het gebruik van een Azerty toetsenbord problemen geven. Op de url bij Microsoft staat mogelijk de oplossing voor dit probleem:

<http://support.microsoft.com/support/kb/articles/Q261/4/17.ASP?LN=EN-U>

Volgens hun uitleg zou je dit als volgt kunnen oplossen:

Op het bureaublad ga je naar [Start] [Uitvoeren]. Typ daar: msconfig en klik op [OK].

Klik dan het tabblad [autoexec.bat] aan.

In dit bestandje staat waarschijnlijk een regel: "keyb be"

en een regel staan: c:\WINDOWS\COMMAND\keyboard.sys

Haal uit deze regel c:\WINDOWS\COMMAND weg - laat dus alleen keyboard.sys staan.

Dan opslaan en even opnieuw starten. Hopelijk is het probleem dan opgelost.

Uitvoer

Copyright op uitvoer

Als je geen copyright regel op de uitvoer wilt hebben, ga dan naar [Uitvoer] [Samengestelde overzichten] en kies een bestaand overzicht of maak een nieuwe uitvoer. Kies dan het blokje [Weergave] en klik op [Lettertypes] (in de balk bovenin), daarna op [Pagina voettekst] en wijzig de kleur in wit. De regel wordt dan wel geprint maar is onzichtbaar. Klik op [OK] en daarna op [Stop] in de balk bovenin en kies dan [Wijzigingen opslaan].

Genealogie naar Word

Om vanuit Haza-Data een bestand goed in Word te krijgen even alles op een rijtje:

Eenmalig:

Op de harde schijf: Het is handig om een speciale map aan te maken op de c:\schijf die je bijv. noemt:
 haza

In Haza-Data: Eerst de tekstverwerker kiezen: [Beheer] [Programma-instellingen] [Kies tekstverwerker]
 Druk eenmaal op RTF (Rich Text format) Je komt weer terug in het vorige menu 2 x [Esc]
 en dan weer [Muteer bestand] - je staat dan weer in een gezinsscherf

Als je een genealogie wilt maken: Onder het beginmenu kies je voor [Tekstuitvoer] [Genealogie]
[Genealogie van 1 stamvader]. Je komt nu in het scherm waarin je de persoon kunt selecteren waarvan je de genealogie wilt maken. Dan zoek je de persoon in kwestie op en drukt dan op [Enter] Nu kies je of je ook waarschijnlijke lijnen wilt hebben

Daarna kies je voor de samenstelling en daarna of je alle generaties wilt hebben. Dan kom je in een scherm met allerlei opties. Via [weergave opties] [Overige instellingen] kun je met [Enter] aanturven welke gegevens je wilt uitvoeren. Met [Esc] kom je weer terug in het scherm van de weergave, waar je eventueel ook nog een en ander kunt aanpassen. Alles wat je hebt gekozen wordt elke volgende uitvoer weer gebruikt, totdat je er zelf weer wat aan verandert.

Na [Esc] komt je terug in het uitvoerscherm. Daar kies je voor uitvoer [naar Tekstverwerker].

Nu wordt gevraagd om de naam waaronder je de uitvoer op de harde schijf wilt wegschrijven.

Dat doe je naar de nieuwe map die je hebt aangemaakt, de map haza. De naam van het uitvoerbestand wordt bijv. teunis en de extensie van het bestand wordt .rtf. Door dat laatste weet Word straks dat het een .rtf bestand is. Samengevat vul je in het vakje [Uitvoer-file] in: c:\data\teunis.rtf. Als het klaar is druk je op [Esc] en daarna weer op [Muteer bestand]. Dan sta je weer in een gezinsscherf.

Nu ga je naar Word. Je kiest voor: [Bestand] [Openen] daarna zoek je de map [Data] op die op de C schijf staat. Daar dubbelklik je op het bestand teunis.rtf en.... daar is je genealogie. Je kunt het bestand eventueel als Worddocument opslaan. kies dan voor [Bestand] [Opslaan als..] Bij het vakje onderin bij [Opslaan als..]

druk je op het driehoekje rechts ervan en je klikt op [Worddocument *.doc]. Het bestand wordt dan opgeslagen als Teunis.doc.

Gezinsstaten via kwartierstaat

Als je voor elk gezin uit een kwartierstaat een gezinsstaat wilt afdrukken dan kan dit via een selectie. Dat betekent dat je eerst de personen die in je kwartierstaat voorkomen in een groep moet zien te krijgen. Je maakt daartoe een selectie met [Ctrl] [v], waarbij je de voorouders van een persoon kiest. Druk op [Enter] en kies de gezochte persoon.. Daarna kun je het aantal generaties opgeven, met [Enter] kies je alle generaties. Daarna krijg je een lijst van alle voorouders. Druk dan op [Insert]. Je krijgt nu weer de [Groepen] en kies daaruit een lege groep. Vul een groepsnaam in, bijv. Kwartier. Druk daarna 2x op [Esc] en dan sta je weer in het gezinsscherm.

Ga nu met [Esc] naar je menu. Kies [Tekstuitvoer] [Gezinsstaat] [Losse gezinsstaten van meerdere personen]. Je komt dan weer in het selectiescherm en dat maak je met [Delete] weer even leeg. Klik dan op [*] en je komt weer in het lijstje groepen. Kies nu voor de groep [Kwartier]. Klik dan 1x op [s] (om alleen de mannen te kiezen) en na [Enter] krijg je het lijstje met de (mannelijke) personen uit je kwartierstaat te zien. Na [Enter] kun je voor de uitvoer kiezen.

Kwartierbladen Corel WP8

Bij het uitdraaien van kwartierbladen via Corel WP8 bleek dat niet alle symbolen correct werden weergegeven. De fout bleek bij de niet volledige installatie van WP te liggen.

Het volgende gaf de oplossing:

[Aangepaste Installatie]

[Selectie opties]

[Niets selecteren]

[Vereiste Componenten]

[Componenten]

[Perfect Fit]

[Componenten]

[Selecteer Lettertypen voor Symbolen]

Hierna kwamen de symbolen er weer keurig in te staan.

Haza-Data op CD

Het programma Haza-Data met de bestanden kun je op een CD te zetten met de bedoeling dit op een pc bij een ander vanaf de CD te kunnen laten draaien, o.a. om de foto's te bekijken. Dat doe je als volgt:

- Zet de bestanden, als sub-directory (map) onder de programma-map van Haza-Data. Ga naar [Beheer] [Programma-instellingen] en controleer of de [lijst met directories voor bestandsgroepen] leeg is.
- Zorg voor een indirecte adressering bij iedere afbeelding omdat je niet vooraf weet wat de drive-letter van de CD is. Dus i.p.v. 'C:\fotos' maak je overal '..\fotos' van (of '\fotos' als 'fotos' een map is onder de Haza-Data programma-map).
- Kopieer de Haza-Data programma-map met de bestandsmappen die eronder zitten alsmede de map HAZAINFO naar de CD-R.
- Kopieer de fotomap naar de CD-R.
- Maak een kopie van je eigen snelkoppeling naar Haza-Data op je bureaublad. Pas de naam aan. Ga dan (met de rechter-muisknop klikken op de nieuwe snelkoppeling) naar Eigenschappen en wijzig de [Opdrachtregel] in "I:\HZ.EXE /ro /hd" en de [Werkmap] in "D:\".
- Kopieer deze nieuwe snelkoppeling ook naar de CD-R.
/ro = werk in de read-only mode;
/hd = gebruik station d: voor tijdelijke files (als je c: zou gebruiken, komen die op het bureaublad).
- Om op een andere PC vanaf de CD te kunnen werken kopieer je eerst de snelkoppeling naar het bureaublad. Ga naar Eigenschappen en wijzig eventueel de letter "I:" in de juiste letter van de CD-speler. Als station D: de CD-speler is, dan /hd wijzigen in /hc en ook de Werkmap wijzigen in "C:\".

Meerdere stamvaders

Een uitvoer van meerdere stamvaders gaat het makkelijkst via de groep x:

1. Ga naar Muteer bestand en druk op de [z] om personen te zoeken. Vul hier geen criteria in, maar druk op de [x]. Als resultaat krijg je alle personen die met x zijn gemarkeerd.
2. Als dit geen enkel persoon oplevert, ga je verder met stap 3. Als er wel personen worden getoond, verwijder je die personen één voor één door op de toets [Delete] te drukken. Dit laat die personen gewoon bestaan, maar verwijdert ze uit de groep x. Nadat zo de laatste persoon is verwijderd, komt het scherm met de selectiecriteria.
3. Zoek nu de persoon die je als laatste stamvader wilt hebben en druk op [x]. Er gebeurt niets op het scherm, maar die persoon is nu gemarkeerd in groep x.
4. Doe hetzelfde als onder 3. maar nu met de voorlaatste stamvader, etc, etc.

- Als alle gewenste stamvaders nu zijn gemarkeerd, druk je op het scherm met de selectiecriteria op de [x]. Nu worden alle stamvaders getoond in de gewenste volgorde. Controleer dit. Als dit niet correct is, ga je opnieuw naar 2.
- Ga naar Tekstuitvoer; kies [Genealogie met meerdere Stamvaders]. Druk nu op het scherm met de selectiecriteria op [x] en dan op [Enter].

RTF

Bij uitvoer van Haza naar een .rtf bestand worden de diacritische tekens niet goed weergegeven.

Ga naar:

[Beheer] [Programma instellingen] [Kies tekstverwerker]

[Internet HTML 2.0.

Hiermee activeert men de HTML uitvoer.

Ga vervolgens terug naar het selectiescherm en maak de selectie gereed: b.v. familienaam: "van de Zandt".

Ga vervolgens naar: [tekstuitvoer] [Gezinsstaat] (kan b.v. ook zijn: [genealogie])

[Losse gezinsstaat van meerdere personen] [Tekstverwerker].

Typ b.v. in: " a:\zandt.htm" (toevoeging htm niet vergeten).

Het bestand "Van de Zandt" wordt nu getransporteerd naar de floppy die inmiddels in de A-drive gestoken was. Met b.v. Frontpage of Word kan de index worden geopend en is de HTML uitvoer gereed.

Voor speciale bewerkingen zoals het wijzigen van typische karakters (b.v.: é, ë, ü en ±): Plaats de volgende zes bestanden (te vinden in de map [HAZA72] in een speciale map, b.v. genaamd 'TEMPO':

'Filter.cfg'

'Htmlchar.cfg'

'Html-low.cfg'

'Htmlchar.bat

'Html-low.bat' en

'Hzfilter.exe'

Ga uit Windows en naar Dos. Type de commando's:

cd..

cd tempo

Men komt dan weer de bovengenoemde 6 bestanden tegen.

Voeg daar het eerder gemaakte bestand 'zandt.htm' aan toe en type vervolgens

htmlchar *.htm *.htz

(let op: het nieuw te maken bestand moet een andere extensie hebben).

Met deze bewerking gaat de filter alle vreemde tekens omzetten in normaal-leesbare tekens. Type daarna het commando:

del *.htm

(om het onbewerkte bestand te verwijderen) en daarna:

ren *.htz *.htm'

(om het bewerkte bestand weer om te zetten in HTML).

Om het bestand kleine karakters mee te geven (sommige providers accepteren alleen kleine karakters) typt men in DOS, in dezelfde map [Tempo] de aanvullende opdracht

html-low *.htm *.htz

Vervolgens typt men

del *.htm' en 'ren *.htz*.htm

Het bestand 'Zandt.htm' is dan gereed voor publicatie op het net. Zie voor eventueel aanvullende info het 'voorbeelden bestand' van de Haza-Data Homepage.

Selectie

Je kunt een 'Selectie' van een 'groep' printen door in de [Selectie-criteria] op het sterretje [*] te drukken en dan [Enter] op gewenste groep.

Daarna volgt op het scherm een lijst van alle personen in die groep.

Druk dan op [Shift] + [Enter].

Stamreeks via vrouwelijke lijn

Bij het uitvoeren van een stamreeks heb je de keuze in het programma van de mannelijke- of vrouwelijke lijn. Het kan voorkomen dat de genealogie stopt bij een nakomeling van bijv. een ongehuwde moeder of een man die trouwde met een familienaam dragende vrouw.

Om de stamreeks toch in zijn geheel te kunnen uitvoeren, is eenvoudig op te lossen door in het gezins met [Ctrl] [w] tijdelijk de ouders te verwisselen.

Voorouders zonder ouders

Om een overzicht te krijgen van de personen in je bestand waarvan je geen oudere gegevens hebt, ga je als volgt te werk:

[tekstuitvoer...] [gezinsstaten] [losse gezinsstaten van meerdere personen]

Dan in het scherm Selectie-criteria: [Personen]

ctrl-v (=voorouders van) : kies jezelf of 1 van je kinderen

aantal generaties : zo ruim mogelijk, bv. 50

ctrl-u (=ouder) : hier vul je een . (punt) in, d.w.z. als waarde leeg veld

Druk nu op [enter] en je krijgt alle voorouders die geen ouders hebben. Druk nogmaals op [enter] om de lijst met personen te accepteren en je kunt hier b.v. gezinsstaten van printen om mee te nemen naar het archief.

Uitvoer grafisch

Genealogie naar Word

Als je een grafische genealogie wilt maken: Onder het beginmenu kies je voor [Grafische uitvoer] [Genealogie] [Genealogie van 1 stamvader]. Je komt nu in het scherm waarin je de persoon kunt selecteren - verder als hiervoor omschreven.

Via [weergave opties] [Overige instellingen] kun je weer met [Enter] aanturven welke gegevens je wilt uitvoeren. Een extra mogelijkheid is hierbij de [Breedte per generatie].

Hier kun je de breedte in letters van de vakken aangeven. Past een uitvoer in de breedte niet op een pagina, dan kun je hier voor een smaller vak kiezen door het aantal letters in de breedte te verkleinen.

Met [Esc] kom je weer terug in het scherm van de weergave, waar je eventueel ook nog een en ander kunt aanpassen. Na [Esc] komt je terug in het uitvoerscherm. Daar kies je voor uitvoer [naar Ascii file]. Nu wordt gevraagd om de naam waaronder je de uitvoer op de harde schijf wilt wegschrijven. Dat doe je naar de nieuwe map die je hebt aangemaakt, de map haza. De naam van het uitvoerbestand wordt bijv. teunis en de extensie van het bestand wordt nu .txt. Door dat laatste weet Word straks dat het een .ascii bestand is.

Samengevat vul je in het vakje [Uitvoer-file] in: c:\data\teunis.txt.

Nu ga je naar Word. Je kiest voor: [Bestand] [Openen] daarna zoek je de map [Data] op die op de C schijf staat. Daar dubbelklik je op het bestand teunis.txt en eventueel voor [conversie MSDos]. Helaas ziet het bestand er uit als een rommeltje. Je moet daarvoor nog wat aanpassingen doen:

Selecteer met [Ctrl] [a] het hele bestand. Kies nu in het menu [Opmaak] [Lettertype] het lettertype Courier en kies een klein lettertje, bijv. 10 pt. Past het er in de breedte niet op dan kun je voor een nog kleiner lettertype kiezen, bijv. 6 of 8 pt. Ook kun je voor een liggende pagina kiezen en de marges verkleinen. Past het in de lengte niet helemaal op de pagina, dan kun je de marges vergroten, en de regelafstand iets verkleinen. Ook dit .txt document kun je met [Opslaan als..] weer als .doc opslaan.

Grootte

Om vooraf te bekijken uit hoeveel banen de uitvoer zal bestaan moet je eerst een uitvoer naar het scherm doen. Met Ctrl+End kom je rechtsonder en daar zie je het aantal regels en de breedte.

Die breedte vergelijk je met de mogelijkheden van de printer (via Printer-instellingen).

Vervolgens pas je een en ander aan, bijvoorbeeld de maximale breedte van een hokje, totdat het op het gewenste aantal banen past. Als het net niet past, kan je ook eventueel landscape kiezen.

Groot formaat

Je gaat zoals gewoonlijk een [grafische uitvoer] maken. Daarna maak je de gewenste keuze.

Dan kies je de vervolgopties van Haza.

Daarna kom je in het menu terecht waar je op moet letten. Je moet nu namelijk naar de optie [scherminstelling] waar je de optie kiest [via de viewer naar automatische resolutie]. Dan kies je de optie [naar scherm] en je krijgt hier dus hopelijk te zien wat je wilde zien, ter controle. Daarna kies je voor [Esc]. Nu kom je in het vorige menu terug en je kiest hier de optie [naar ASCII-file].

Hier kun je nu ook gelijk naar Word- of WP-formaat laten schrijven als je dit hebt ingesteld in plaats van naar een ASCII-file. Nu moet je de file een naam geven bijvoorbeeld C:\test, daarna geef je een [Enter]. Geef de file GEEN EXTENSIE mee, anders kun je deze niet saveen als een plaatje.. Nu is de file gesaved en staat op schijf C:\ en de filenaam is test.

In de Verkenner of met Deze computer kun je nu dubbelklikken op de file en de file opent zich met de kladblok en laat een ASCII-file zien met de tekst, maar zonder de lijnen, omdat lijnen grafische zijn. In plaats daarvan krijg je letters te zien met accolades en zo.

Start nu de viewer op en ga naar de file C:\test. Selecteer de file en geef een [Enter]. Nu moet je de optie T kiezen van Text. De file wordt nu getoond en je krijgt ook de lijnen te zien. Nu kun je deze ASCII-file saveen met de viewer als een plaatje bijvoorbeeld een test.jpg, test.bmp. Deze file is dan simpel in Word of WP te brengen als een plaatje. Deze file kun je nu ook bewerken als een grafisch bestand in Word of WP.

Deze file kun je dan ook anders opslaan als oorspronkelijk ingelezen en exporteren naar bijvoorbeeld een .dxf formaat. Deze is dan te importeren in bijvoorbeeld Autocad en je kunt deze dan bewerken naar keuze. Denk hierbij bijvoorbeeld om bepaalde lijnen een andere kleur te geven, of de tekst te veranderen. Je kunt het plaatje ook gelijk in bijvoorbeeld Autocad lezen maar dan kun je er niet zo veel mee. Je kunt hem eventueel wel vergroten en uitplotten bijvoorbeeld op een A0.

Je zou ook de lijnen eroverheen kunnen zetten dat is ook niet te zien maar aan de tekst zou je dan allemaal er zelf in moeten zetten waarna je het image eruit haalt en alles wat je nagemaakt hebt staat dan in Autocad, een .dwg file dus.

Kaders

Bij de uitdraai van een grafisch schema moet bij het samenstellen het vel A4 worden besneden om de blokken weer tot een geheel te laten komen. De mogelijkheid om bij de uitdraai van een grafisch schema de blokken in tact te laten was wel aanwezig in de Haza-Data basisversie. Je kunt de probeerversie daarvan downloaden en je bestand uit de plusversie converteren (via [Ctrl] [a] en [Ctrl] [t] naar de basisversie, mits niet meer dan 30.000 personen).

Kwartierstaat met nummers

Als je een grafische uitvoer met kwartierstaatnummers wilt maken dan moet je eerst van de persoon in kwestie een kwartierstaat in tekstvorm uitdraaien. Dan wordt naar het probandnummer gevraagd en dan vul je bijv. 21 in. Voor een uitvoer kies je even voor het scherm. Daarna maak je een grafische uitvoer en dan zal gevraagd worden of je de kwartierstaatnummers van de persoon in kwestie wilt gebruiken. Die vraag of je de nummers van een persoon wilt gebruiken gaat dus altijd over de persoon waarvan je het laatst een tekstkwartierstaat hebt gemaakt. Hetzelfde geldt overigens voor het maken van een genealogie.

Tekstverwerker als RTF

Een grafische uitvoer vanuit Haza-Data naar bijv. een Word document kun je het beste uitvoeren naar een RTF-bestand. Dat doe je door te kiezen via:

[Beheer] [Programma instellingen] [Kies tekstverwerker] en dan de optie [Rich text format (RTF)] aanklikken. Wil je later weer naar een andere tekstverwerker uitvoeren, dan even opnieuw de andere gewenste optie aanklikken.

Treedraw

Een mogelijkheid om een grafische uitvoer te maken is het programma Treedraw. Je kunt een probeerversie downloaden, die 30 dagen geldig is: www.spansoft.org

Een andere optie is Kstableau: <http://www.ancestry.com/learn/library/article.aspx?article=5992>

Word

Om een grafisch uitvoer in Word te plaatsen, kun je kiezen voor de tekstverwerker WP in plaats van RTF.

Tekstverwerker als ASCII-tekst

- De grafische uitvoer moet als ASCII-tekst weggeschreven worden, waarbij je moet zorg dragen dat de regels de maximum regelbreedte binnen de tekstverwerker niet overschrijden.
- Binnen je tekstverwerker mag je voor de grafische uitvoer uitsluitend niet-proportionele fonts gebruiken (Courier, Courier new, Lineprinter).
- Bepaal de maximale regelbreedte binnen je tekstverwerker door minimale linker en rechter marges te kiezen en een zo klein mogelijke (nog leesbare) letter.
- Kies binnen Haza-data eerst uitvoer naar het scherm (via de viewer); als je dan op de <End> toets drukt, zie je rechtsonder op het scherm het aantal regels en de regelbreedte. Experimenteer met de weergave opties totdat je een grootte hebt die is af te drukken. Kies uiteindelijk "uitvoer naar ASCII-file".
- Als je tekstverwerker DOS (ASCII) tekst kan lezen, open dan de uitvoer-file direct. Zo niet, open dan eerst in WordPad en kies daar DOS-tekst (ASCII); doe verder niets en sla op als Tekst (ANSI). Hierna is het in je tekstverwerker in te lezen.
- Kies in je tekstverwerker het gewenste font en lettergrootte.
Als de lijnen niet aaneengesloten zijn, experimenteer dan eens met de regelafstand, bijv. 0,9 of 0,8

Vastlopen bij (grafische) overzichten

Als het programma vastloopt bij het kiezen voor een (grafisch) overzicht dan kunnen er 2 oorzaken zijn:

- In de config.sys staat een te lage waarde voor FILES (minimaal op 99 zetten). Verander deze regel in FILES=99
- Er is te weinig vrij DOS-geheugen (voor Haza-Data minimaal 565 KB en voor Haza-Data Plus 595 KB). Op de FAQ-pagina op www.hazadata.com staan tips om voldoende geheugen vrij te krijgen.

Verjaardagen

Lijst verjaardagen

Een lijst van verjaardagen (eventueel van nog levende personen) op volgorde kan worden uitgeprint door eerst een tabel te maken. Selecteer de personen die je wilt hebben, dus bijv. alle personen geboren na 1900, of van een bepaalde naam. Kies bij de tabel voor de persoonsnaam, en data van personen. Bij de data kies je voor afzonderlijk de maand en de dag en sorteert dan in volgorde op 1: maand, 2: dag, 3: persoon.

Voetnoot

Open regel tussen voetnoot

Als de open regel bij voetnoten in WP te groot is verander dan via: [invoegen] [voetnoten][opties] [geavanceerd] de minimum hoogte voetnoot. Standaard is 1,27 cm. Als je maar 1 regeltje voetnoot in kleine lettertjes hebt, blijft er al gauw een kleine cm over.

Voetnoten weergeven

Om in WP een bij een persoon ingevoerde tekst als voetnoot weer te geven moet je dat stukje tekst tussen #....# plaatsen. Bij de keuze van de tekstverwerker kun je onder [Beheer] [Programma instellingen] [Kies tekstverwerker] kiezen voor WP met voetnoten of met eindnoten.

Wachtwoord

Wachtwoord uitschakelen

Het wachtwoord kan op de volgende manier uitgeschakeld worden:

Voordat je het bestand opent, druk je op de [m]. Daarna kun je de omschrijving en de opmerking wijzigen en tenslotte het wachtwoord veranderen of helemaal weglaten.

Wachtwoord vergeten

Open Haza-Data. Kies voor [Muteer bestand].

Op dat moment komt het bestand in beeld om te kiezen. Dan zet je de cursor op de naam van het bestand. Vervolgens druk je op de [m].

Dan komt de omschrijving van het bestand in beeld. De naam dus waarmee het bestand in het lijstje staat. Dat kun je veranderen op gewoon bevestigen. Vervolgens komt het invulvakje [Opmerking]. Daar hoeft je niets in te vullen en je kunt gewoon [Enter] geven. Daarna komt het invulvakje [Wachtwoord]. Daar kun je een nieuw wachtwoord ingeven. Zelf doe ik gewoon [Enter] bij het lege invulvakje, dan hoeft je ook geen wachtwoord te onthouden.

Web

Bladwijzers in html bestand

Als het niet lukt om automatische bookmarks (bladwijzers) in een html bestand te maken, controleer dan even of de Index 'aan' staat. Als de uitvoer plaats vindt naar WP, met index, bewerk het bestand dan niet met de haza-wp macro, maar sla het zo op. Als het bestand als zodanig wordt ingevoerd op de website, dan verschijnen de bladwijzers wel en kun je door het hele bestand "wandelen" van generatie tot generatie.

Grafische kwartierstaat in html

Het shareware-programma KStableau kan een grafische kwartierstaat in HTML maken via een Gedcom file. Dit Windows-programma kan ook ASCII Gedcom-files met diacritische tekens (letters met accenten) goed verwerken.

De gedcom-uitvoer vanuit Haza-Data maakt echter een foutje: op de 5e regel staat "0 SUBM @S1@".

Vervang deze regel door 1 SUBM @S1@

Een veel uitgebreider programma is Genealogica Grafica, te vinden op:

<http://www.home.versatel.nl/genealogicagrafica/>

Internet

Andrys Stienstra heeft in Haza-Nieuws van maart 1999 de procedure beschreven voor het publiceren van gegevens op Internet. Daarin wordt beschreven hoe je losse gezinsstaten met hyperlinks aan elkaar kunt verbinden, geschreven in HTML-uitvoer.

Om voor alle losse gezinsbladen een achtergrond in één keer aan te brengen kun je het HTML bestand van HazaData als volgt aanvullen:

In het bestand HTML.HZW regel 21 aanpassen: 21=27 27

Een andere oplossing is om aan het bestand HTMLCHAR.CFG de volgende regel toe te voegen:

```
"<BODY>" "<BODY background=\"Lttextrur.gif\">"
```

Op dezelfde wijze kun je ook bijv. de titel van de pagina's veranderen:

"HTML uitvoer van HAZA-DATA 7.2" "Kwartierstaat van Hansje Haza-Data".

De achtergrond in één keer aanpassen kun ook door gebruik te maken van Microsoft Frontpage.

In een Frontpage-web kun je heel gemakkelijk een Haza-Data folder inladen. Vervolgens zet je er nog wat menu-pagina's en andere verhaaltjes omheen en je hebt een prachtige web-site.

HTML

Via [beheer] naar [tekstverwerker] kun je aanklikken uitvoer naar HTML.

Bij uitvoer kies je voor tekstverwerker. Bij de bestandsnaam geef je als extensie op: .htm

Zorg er voor dat alle verwijzingen in kleine letters gedaan worden! Nabewerking met HTMLCHAR.BAT kan plaats vinden als je provider kleine letters verwacht; dan moet je HTML-LOW.BAT gebruiken. Bij deze nabewerking worden o.a. alle speciale tekens en letters met accenten vervangen door de juiste codes in HTML.

Zip-drive

Kopie naar zip-drive

Voor het maken van een kopie van je Haza-Data bestand naar de zip-drive kun je prima gebruik maken van de optie [Na sluiten bestand niet opslaan]. Maak op de zip-drive een nieuwe map aan en noem deze [haza]. In Haza-Data bij de optie [Na sluiten bestand niet opslaan] het volgende intoetsen: xcopy *.* F:\haza\#*.* Indien je zip-drive een andere letteraanduiding heeft, dan verander je natuurlijk de F:\ in de letter van je zip-drive. F:\ is de stationsaanduiding voor de zip-drive. "haza" is de naam van de map die je nieuw op de zip-drive hebt aangemaakt. Nu vraagt Haza-Data bij het afsluiten van het bestand steeds "Wilt U de nieuwe versie van dit bestand bewaren?"

Zorg dat er een disk in de zip-drive zit en bevestig dan door "j" te toetsen.

Vervolgens kopieert het programma het hele bestand naar de disk in de zip-drive.

Wanneer je nu een volgende maal in hetzelfde bestand werkt en je maakt een willekeurige fout, waardoor je bepaalde gegevens kwijt bent, dan kun je nog steeds het vorige bestand terug halen. Bij het afsluiten van het bestand antwoord je dan als je de vraag krijgt "Wilt U de nieuwe versie van dit bestand bewaren?" gewoon met "nee". Nu wordt de vorige versie van je bestand gewoon teruggehaald van de disk en de fout is hersteld. Je kunt het verlies van ingevoerde gegevens beperken door, als je lange tijd aan het invoeren bent, af en toe te kiezen voor [[bestand opslaan]. Daartoe dien je bij de optie [Bestand opslaan] onder [Beheer] eveneens in te vullen xcopy *.* F:\haza\#*.*

Voor het terughalen van een bestand moet jewel nog een commando invoeren bij de instelling [Na sluiten niet opslaan] en wel: xcopy F:\haza\# *.*.

Het kan met deze instellingen voorkomen dat je een fout maakt in je bestand en ongemerkt een en ander opslaat, waarna het foute bestand ook naar de zip-drive wordt gekopieerd. Zorg er daarom voor dat je van tijd tot tijd de inhoud van het bestand op de zip-drive onder F:\haza even kopieert naar een andere directory, of de inhoud van f:\haza even met Winzip inpakt en als naam de datum van inpakken geven.

Wil je geen gebruik maken van de diverse opties voor het al dan niet opslaan dan kun je ook kiezen voor het kopiëren van het bestand via de [Verkenner] of [Deze computer]. Je zoekt de map met het bestand op (meestal onder Haza-(p)72. Als je op die map staat toets je [Ctrl] [c] om de map te kopiëren. Dan ga je in [Verkenner] of [Deze computer] naar de zip-drive en plakt het bestand daar met [Ctrl] [v].

Zip-drive wordt niet gevonden

Als de zipdrive bij het kopiëren van Haza-Data bestanden niet gevonden wordt dan kan onder DOS mogelijk XCOPY niet worden gevonden. Dat is op te lossen door in de autoexec.bat op te nemen:

```
PATH=c:\windows\command
```

Soms lukt het kopiëren vanuit Haza-Data niet via 'gemaximaliseerd scherm', maar wel via een 'gewoon' scherm. Een andere mogelijke oorzaak (zoals bij bijna alle problemen!) zet FILES in de config.sys hoger (normaal is 99 voldoende) en zorg voor voldoende (dus nog meer) vrij DOS-geheugen. Als je een batch-file vanuit Haza-Data start, dan wordt er naast Haza-Data een nieuwe DOS shell gestart en als daarvoor te weinig geheugen vrij is, wil het niet zoals jij wilt.

Zoeken

Datum

Bij het zoeken naar data heb je de mogelijkheid van een juiste datum, maar ook van bijv. voor (v of <), na (n of >), rond (r of ~) een datum of tussen bepaalde data (/), bijv.:

```
[z][dg]1840/1850
```

levert alle personen op die tussen die twee jaartallen geboren zijn.

Als je ook wilt zoeken in de door het programma berekende data, in onvolledige data, of in data met een toevoeging voor na of tussen dan toets je in bijv.:

```
[z][dg]v1850!
```

Om alle ontbrekende, onvolledige en globale overlijdensdata te vinden toets je bijv. in: [z][do]! en om bijv. alle berekende geboortedata te vinden kun je intoetsen [z][dg]v1900?

Het is ook mogelijk om naar een gedeeltelijke datum te zoeken door gebruik te maken van het &-teken. Bijv. [z][dg]& 1 & voor alle personen die in januari geboren zijn, of 5 1 & voor alle personen die op 5 januari van welk jaar dan ook geboren zijn.

Doopgetuigen

De doopgetuigen die in het persoonsscherm zijn ingevoerd via 'betrokken personen' krijgt je bij het zoeken via de selectie-criteria niet te zien. Daartoe kun je in het selectiescherm gaan zoeken via:

[F6] alle personen. Selecteer dan met [Shift] + [Enter] en vul dan als hoedanigheid in: doopgetuige. Je krijgt dan wel de doopgetuigen en de personen waaraan zij als doopgetuige zijn gekoppeld.

Dubbele namen

Voor het zoeken naar dubbele namen geldt het volgende:

Bij een dubbele naam, bijv. de Leeuw van Wenen wordt als achternaam gezien Wenen.

Wil je de naam terug kunnen vinden onder de L dan moet zo'n dubbele achternaam gekoppeld worden door underscores, dus de Leeuw_van_Wenen.

De achternaam kan nu met zoeken gevonden worden als Leeuw van Wenen.

Gehuwde personen

Om alle gehuwde personen te vinden via de zoeklijst kun je selecteren op [pa] (partner) en dan een * invullen. Dan krijg je alle personen met een partner.

Groepen

In een Groep kun je een bepaalde selectie uit je bestand plaatsen. Aan de hand van een aantal voorbeelden zal duidelijk worden hoe je dat doet.

Voorbeeld:

Je wilt alle personen die Bakker heten in een groep plaatsen:

[z]

[f] Bakker

Na [Enter] krijg je (afhankelijk van de instellingen eerst het aantal personen dat aan deze criteria voldoet in beeld en na nogmaals [Enter]) een lijst van alle personen op het scherm met de achternaam Bakker. Druk dan op [Insert] en je krijgt het schermje met de Groepen in beeld. Druk nu op [Enter] op de regel

Ongedefinieerd_1 [0]

Nu komt er een invoerschermje in beeld waarin je de naam van de groep kunt ingeven, bijv. Achternaam Bakker.

Na [Esc] zie je weer het selectie criterium Familiennaam BAKKER.

Druk nu op [Delete] om de selectiecriteria te verwijderen en druk dan op [*]. Met een leeg selectiescherm krijg je met het sterretje namelijk het overzicht van de groepen weer in beeld.

Je ziet nu dat er een groep "Achternaam Bakker" is gemaakt en het aantal personen met de naam Bakker wordt weergegeven.

Met [Esc] kom je weer in het (lege) zoekscherm.

Zo kun je in het lege scherm een nieuwe selectie maken, bijv. alle personen die in Zijpe wonen.

[w] Zijpe

Als de personen op het scherm staan, druk je weer op [Insert] en het schermje met de groepen verschijnt weer. Druk nu op [Enter] op de regel

Ongedefinieerd_1 [0]

Voer de naam van de groep weer in, bijv. Bewoners Zijpe.

Met [Esc] kom je weer in het zoekscherm dat je door op [Delete] te drukken weer leeg maakt. Druk je nu weer op het [*] dan zie je de beide groepen in het overzicht staan.

Met [Esc] weer terug in het zoekscherm gekomen, kun je nu allerlei verschillende selecties maken, in combinatie met de groepen, bijv.:

Alle mannen die niet in Zijpe wonen:

[s] man

[-] kies met [Enter] de regel Bewoners Zijpe

Markeringen	[0]
Ongedefinieerd_1	[0]
Ongedefinieerd_2	[0]
Ongedefinieerd_3	[0]
Ongedefinieerd_4	[0]
Ongedefinieerd_5	[0]
Mutaties sinds 25 jul 2003	[0]

Markeringen	[0]
Achternaam Bakker	[5165]
Ongedefinieerd_2	[0]
Ongedefinieerd_3	[0]
Ongedefinieerd_4	[0]
Ongedefinieerd_5	[0]
Mutaties sinds 25 jul 2003	[0]

Markeringen	[0]
Achternaam Bakker	[5165]
Bewoners Zijpe	[12656]
Ongedefinieerd_3	[0]
Ongedefinieerd_4	[0]
Ongedefinieerd_5	[0]
Mutaties sinds 25 jul 2003	[0]

Groepen gebruik je vaak om sneller te zoeken in grotere bestanden en om een selectie te maken waarbij je een bepaalde groep uitsluit. Je kunt ook bijvoorbeeld alle personen in een groep zetten die geen voorouders hebben, de 'losse eindjes' dus, door in het selectiescherm te kiezen voor:

[Ctrl] [u] en dan in het invoerschermje een punt te zetten [.]

Ook makkelijk is om alle personen in een groep te zetten die geen verbinding hebben met je kwartierstaat of genealogie.

Ga daartoe in een willekeurig gezinscherm staan van een gezin dat in je kwartierstaat of genealogie voorkomt. Kies dan voor afsplitsen met [Ctrl] [a] en kies met [Enter] voor de optie [Alle verwanten]. Als het programma alles bij elkaar gezocht heeft krijg je het invoerschermje waarin je de naam van de afsplitsing kunt invullen. Vul hier de bestandsnaam in, druk op [Enter] en ga verder met [Esc], tot de uitvoer via het scherm zichtbaar wordt. Na afloop komt een vraag of de afsplitsing verwijderd moet worden, nee dus.

Als je nu het selectiescherm met [z] weer opvraagt en dit eventueel leegmaakt met [Delete], kun je met het [*] het schermje Groepen weer opvragen. Je ziet nu achter Markeringen ook een getal staan. In deze groep Markeringen staan nu alle personen die in de kwartierstaat zijn opgenomen. De groep Markeringen wordt telkens overschreven, dus als je die gegevens wilt bewaren, kun je ze in een groep zetten. Kies met [Enter] de regel Markeringen. Als de persoonsnamen op het scherm staan kunnen ze met [Insert] in een groep gezet worden, zoals hiervoor beschreven is. Kies hiervoor

Ongedefinieerd_3 [0]

en geef de groep bijv. de naam Kwartierstaat.

Maak het selectiescherm weer schoon met [Delete] en druk dan weer op het sterretje [*]. Dan ziet het overzicht Groepen er zo uit
Op de beschreven wijze kun je nu kiezen voor alle personen die geen verband hebben met de kwartierstaat via het electie criterium:

[z]

[-] Druk op [Enter] op de regel Kwartierstaat.

Deze selectie kun je dan eventueel weer in een nieuwe groep plaatsen, die je bijvoorbeeld "Losse personen" noemt.

Sommige gebruikers hebben verschillende familietakken in het bestand staan, die ze een aparte [Eigen code] hebben gegeven. Aan de hand van die codes kun je dan bepaalde takken in een groep opnemen.

De bovengenoemde voorbeelden zijn uiteraard slechts een keuzemogelijkheid. Je kunt aan de hand van de beschreven werkwijze natuurlijk de Groepen op elke manier gebruiken zoals jou die het beste uitkomt.

Huwelijksgetuigen

Als je in Haza-Data huwelijksgetuigen wilt zoeken die met F6 gekoppeld zijn, dan kan dit via een tabel.

Dat gaat als volgt: Je selecteert alle mannen. In de tabel definieer je de kolommen [Persoon-naam], [Partner-naam] en [Persoon-Overige-huwelijksgetuigen]. De tabel laat je sorteren op huwelijksgetuige, zodat alle personen met huwelijksgetuigen vooraan komen te staan. De personen worden dan wel gesorteerd op de naam van de eerste huwelijksgetuige. De kolom 'huwelijksgetuigen' wordt dus niet echt gesorteerd..

Het is ook mogelijk om getuigen via een afsplitsing van het hele bestand te zoeken naar de getuigen.

Lees dit bestand in in een tekstverwerker en met de functie zoeken - naar ([Hrt])[g][spatie]) kun je ze achter-eenvolgens opsporen.

Koppelingen

Je kunt zoeken naar personen met al dan niet een koppeling met een brondocument, een afbeelding, een huisadres of een goed.

Brondocumenten

Je kunt bijv. alle personen selecteren die gekoppeld #zijn aan een brondocument: [z][F7] en in het invulschermje vul je een [*] in. Na [Enter] krijg je dan alle gezochte personen.

Of: juist alle personen die niet aan een brondocument gekoppeld zijn:

[z][F7] en een [.] in het invulschermje.

Of: je wilt alle personen wilt zien die gekoppeld zijn aan een brondocument uit het archief Alkmaar.

Je kiest dan:

[z][F7] In het invulschermje vul je niets in en je drukt op [Enter]. Je krijgt dan een nieuw selectiescherm, waarin je de gegevens van het brondocument kunt invullen. Met F1 zie je alle mogelijkheden.

Je kiest [b] [Alkmaar]. Als je de schrijfwijze van de bewaarplaatsen niet meer precies weet, kunt je ook [b] intoetsen en vervolgens met de [Tab]-toets door de alfabetische lijst met ingevoerde bewaarplaatsen wandelen tot je de juiste gevonden hebt.

Bevestig met [Enter] en met nogmaals [Enter] wordt er gezocht. Je krijgt daarna alle gezochte brondocumenten op je scherm. Je kunt met [Enter] een bepaald brondocument kiezen of met [Shift][Enter] alle brondocumenten. Dan kun je eventueel nog verder selecteren op hoedanigheid en de datum of niets

Markeringen	[708]
Achternaam Bakker	[5165]
Bewoners Zijpe	[12656]
Kwartierstaat	[708]
Ongedefinieerd_4	[0]
Ongedefinieerd_5	[0]
Mutaties sinds 25 jul 2003	[0]

invullen en via [Enter] krijg je uiteindelijk de gewenste lijst met alle personen die gekoppeld zijn aan een brondocument dat je in het archief Alkmaar hebt gevonden.

Afbeeldingen

Een zelfde werkwijze geldt voor de afbeeldingen.

Je kunt ook hier weer alle personen selecteren die gekoppeld #zijn aan een afbeelding: [z][F8]en in het invulschermpje vul je een [*] in.

Na [Enter] krijg je dan alle gezochte personen.

Of juist alle personen die niet aan een afbeelding gekoppeld zijn:

[z][F8] en een . in het invulschermpje.

[z][F8] niets invullen en [Enter]

of: [s]bidprentje[Enter]

[Shift][Enter]

dat geeft een lijst van alle personen waarvan je een bidprentje bij de afbeeldingen hebt staan.

of:

[z][f]Jansen[F8][Enter]

[d]v1900[s]foto[Enter]

[Shift][Enter] en nogmaals [Enter]

Je krijgt dan alle personen die Jansen heten en die gekoppeld zijn aan een foto van voor 1900.

Of:

Je kunt ook zoeken naar personen die aan gebeurtenissen gekoppeld zijn.

Bijvoorbeeld alle personen die aan een gebeurtenis zijn gekoppeld:

[z] [Ctrl][g] een [*] in het invoerveld.

Dan kun je nog verder selecteren op resp. de datum en de plaats van de gebeurtenis, of gewoon niets invullen en op [Enter] drukken. Daarna krijg je een lijst van personen waaraan een gebeurtenis gekoppeld is.

Met [z] [Ctrl][g] een [.] in het invoerveld. krijg je alle personen waaraan geen gebeurtenis is gekoppeld.

Ook hier kan weer een verdere selectie plaatsvinden, bijv.:

[z][f][Pietersen]

[Ctrl][g]

Kies nu met de [Tab]-toets de gewenste gebeurtenis, bijv. geëmigreerd.

Ook hier kunt je weer datum en plaats invullen of helemaal niets en met [Enter] doorgaan.

Daarna krijg je alle personen die Pietersen heten en geëmigreerd zijn.

Naam

Bij het zoeken naar een bepaalde naam heb je ook verschillende mogelijkheden. Bijv. bij [z][f] Boer krijg je alle namen Boer, maar ook Boerhave, Boermans etc.

Wilt je alleen Boer hebben dan voer je in [z] [f] Boer

Zijn er verschillende schrijfwijzen van familienamen in je bestand, bijv. Pancras, Bancras, Bancris dan voer je in [z][f]-ancr-

Ook kun je meerdere mogelijkheden tegelijk invoeren, bijv. [z] [n] [Maartje|Maria|Martje]

Werk je met synoniemen, dan kun je ook bij namen, beroepen, plaatsen etc. zoeken naar bijv. [z] [b] [boer?] dan krijg je al je synoniemen hiervan zoals landbouwer, landman etc.

Door een ! achter bijv. de familienaam te zetten, kun je 'op klank' zoeken.

[z] [f] [Teunis!] levert dan ook op Tunnis, Tonijs etc.

Partners van een bepaalde familienaam

Zoeken van alle personen die een partner hebben met een bepaalde familienaam gaat als volgt:

[Ctrl] [r] en dan in het invulvakje [Partner] invullen -Familienaam

Patroniem

Je kunt op verschillende manieren naar een patroniem zoeken:

[z] [~*] levert alle personen met een patroniem op, daarentegen

[z] [~.] alle personen zonder patroniem.

[z] [~Jans] levert alle personen op met het patroniem Jans of

[z] [~Adriaans?] alle patroniemen Adriaans met hun synoniemen.

Het zoeken naar een patroniem kun je gericht doen door te zoeken op :

[z] [f] [~hen]

Je krijgt dan alle patroniemen die met 'Hen' beginnen.

Vooral in een groot bestand is dit een snelle zoekmethode. Het voordeel is dat je ook de verschillende schrijfwijzen van het patroniem krijgt zoals Hendriks, Hendrikusz etc.

Personen (selectie)

Met het intoetsen van de [z] kom je in het selectiescherm. Er zijn allerlei zoekmogelijkheden: toets [F1] in en je ziet ze allemaal. Staan er nog selectiecriteria in die je weg wilt hebben, druk dan op [Delete] en het scherm is weer schoon. Vul je niets in, dan krijg je alle personen uit je bestand. In deze lijst zie je misschien voor een aantal personen een * staan. Dat betekent dat die persoon 'gemarkeerd' is.

Personen met * markering

Als je bij de selectiecriteria op het [*] drukt, dan krijg je het overzicht van de Groepen te zien. Bovenaan die lijst staat de groep 'Markeringen'.

Staat daar bijv. 18 achter, dan betekent dit dat er 18 personen gemarkeerd zijn. Met [Esc] kun je weer terug gaan, maar je kunt ook bekijken wie die gemarkeerde personen zijn door bij Markeringen op [Enter] te drukken. Dan staat er in het scherm: en in groep Markeringen. Met nogmaals [Enter] krijg je dan alle gemarkeerde personen uit je bestand.

Bij bepaalde personen kun je dat * weghalen door op die persoon te gaan staan via de pijltjestoets en dan nog een keer op het * te drukken. Ook kun je alle markeringen weghalen door op de [-] te drukken en omgekeerd ook weer alle geselecteerde personen markeren door op de [+] te drukken.

Dit kan handig zijn als je een selectie gemaakt hebt die je later nog eens terug wilt vinden, dan heb je ze met [z][*] gelijk weer te pakken.

Personen zonder ouders

Zoeken naar personen zonder ouders gaat met [Ctrl] [u] en dan in het invoervakje een punt [.]

Selectiecriteria

Je kunt op veel manieren zoeken door het intoetsen van bepaalde letters of lettercombinaties.

Bijv. [z][n] en je krijgt een invulschermpje waarin je de gezochte naam kunt invullen. Je vult daar bijv. Piet in. Je drukt op [Enter] en je krijgt dan al of niet eerst de hoeveelheid Piet'en die in je bestand staan.

Nogmaals [Enter] en alle personen met de naam Piet staan nu in de selectielijst. Met de pijltjestoets ga je naar de gewenste Piet en met [Enter] kom je in zijn gezinsscherm.

Andere keuzemogelijkheden zijn:

[n] naam	[f] familienaam
[a] alias	[s] geslacht
[e] eigen code	[b] beroep
[l] leeftijd	[w] woonplaats
[dg] datum geboorte	[pg] plaats geboorte
[do] datum overlijden	[po] plaats overlijden
[dh] datum huwelijk	[ph] plaats huwelijk
[r] religie	

Een leuke zoekmogelijkheid is ook om bijv. alle nakomelingen van een persoon te selecteren. In het lege selectiescherm toets je in [Ctrl][n]. Je komt dan in een nieuw selectiescherm, waarin je kunt kiezen van wie je de nakomelingen wilt. Je maakt dan weer een nieuwe selectie door bijv.:

[n]Piet en [f]Klaassen. Na [Enter] krijg je alle personen die hieraan voldoen en je kiest de juiste persoon door er met het pijltje naar toe te gaan en op [Enter] te drukken. Je kunt dan nog het aantal generaties invullen of gewoon [Enter] en je krijgt ze allemaal.

De verschillende mogelijkheden zijn:

- [Ctrl][v] de voorouders van
- [Ctrl][n] de nakomelingen van
- [Ctrl][a] de aanverwanten van
- [Ctrl][b] de bloedverwanten van
- [Ctrl][r] de partner van
- [Ctrl][u] de ouders van
- [Ctrl][k] de kinderen van

Zo kun je ook een combinatie van de diverse mogelijkheden maken. Om bijv. alle nakomelingen van je oudste voorvader Jan Klaassen te vinden die in Amsterdam wonen of woonden:

- [Ctrl][n] selectie [n]Jan [f]Klaassen
- [f] Klaassen
- [w] Amsterdam

Tekst

Als je een bepaald persoon zoekt waarvan je de naam niet meer weet, maar waarvan je wel weet dat je in de tekst hebt staan: Zij emigreerden naar..

o.i.d. dan kunt je zoeken op:

- [z][tt] [emigreer]

Teksten uitgebreid

Bij het zoeken in tekstblokken (zoals 'Omschrijving' in Afbeelding) ontbreken de diverse zoekopties. Als je er een enkel woord invult, wordt er gezocht naar de beginwoorden.

Door het gebruik van 'jokers' '*' en '?' (wildcards) en meerdere woorden gescheiden door een spatie zijn er echter meer zoekmogelijkheden..

Om te zoeken naar een woord op een willekeurige plaats binnen de tekst, zet je een * voor dat woord.

Meerdere woorden zoeken (en/of) in een tekst doe je door die woorden (ook met een sterretje ervoor) gescheiden door een spatie als zoekargument op te geven.

Zoeken naar de woorden Birdaard en/of Burdaard doe je met "*b?rdaard" en naar Beetgumermolen en/of Bitgummolen met "*b*molen".

Volgorde

Als je een lijst geselecteerde personen op het scherm hebt staan, dan kun je die ook sorteren. Door de [v] in te toetsen wordt gesorteerd op voornaam van A-Z en nogmaal de [v] van Z-A. Door het intoetsen van de [f] wordt gesorteerd op familienaam van A-Z en nogmaals de [f] van Z-A.

Door het intoetsen van de [g] wordt gesorteerd op geboortedatum (oplopend) en bij nogmaals op de [g] drukken wordt de selectie omgekeerd.

Er is ook nog een mogelijkheid om alle personen ongesorteerd in de lijst te zetten door op de [o] te drukken.

De lijst wordt nu gemaakt aan de hand van het tijdstip van invoeren.

Dit kan wel eens makkelijk zijn als je wilt weten welke persoon je het laatst hebt ingevoerd, bijv. bij het inlezen van een oudere backup.